

ЮНАК

лютий ♦ february

1981

ПРИГАДКА ЩОДО ПЕРЕДПЛАТ ПЛАСТОВИХ ЖУРНАЛІВ

ПРИГАДУЄМО УСІМ НАШИМ ПЕРЕДПЛАТНИКАМ, що згідно з постановою, прийнятою на VII-их і підтвердженою на VIII-их ЗБОРАХ КУПО, поодинокі КПСтаршини відповідають за коннорічне переслання точних адрес і за збирання передплат за пластові журнали від свого членства.

Усі члени пластових станиць зобов'язані влатити передплати у своїх станицях до кінця лютого кожного року. Станичні референти пластових журналів пересилають зібрані влати на початку березня до своєї КПСтаршини, а КПСтаршини до 15 березня зобов'язані влатити загальну суму, відповідно до числа передплатників, яких вони подали на пересланих списках.

Цю нову систему збирання передплат впроваджено з думкою, щоб КПСтаршини мали евіденцію передплатників зі свого терену, а теж, щоб зменшити адміністративні кошти й виелімінувати хронічних довжників.

ПОДБАЙМО УСІ ПРО СВОЄЧАСНЕ ВИКОНАННЯ ЦІЄЇ ПОСТАНОВИ, БО ДО ЦЬОГО ЗОБОВ'ЯЗАЛИСЬ У НАШОМУ ІМЕНІ УПОВНОВАЖЕНІ НАМИ ДЕЛЕГАТИ НА ЗБОРАХ КУПО.

Пластуни-самітники повинні пересилати належності за журнали до КПС, а нечлени Пласту вплачують передплати прямо до адміністрації.

Згідно з вищезгаданою постановою адміністрація має доручення **здержати висилку журналів** ТИМ, ЩО В НАЗНАЧЕНОМУ РЕЧЕНЦІ НЕ ВПЛАТЯТЬ ПЕРЕДПЛАТ.

ПРОСИМО УСІХ ДОКЛАСТИ СТАРАНЬ, ЩОБ ТОЧНИМ ВПЛАЧЕННЯМ ПЕРЕДПЛАТ І ДАТКАМИ НА ВИДАВНИЧИЙ ФОНД СКРІПИТИ ФІНАНСОВУ БАЗУ ПЛАСТОВОГО ВИДАВНИЦТВА.

АДМІНІСТРАЦІЯ ПЛАСТОВОГО ВИДАВНИЦТВА

УВАГА! УВАГА!

Усіх тих, що надсилають до "Юнака", "Готуйсь" і "Пл. Шлях" будьякі інформації та світлини чи дописи, дуже просимо подати повне ім'я та прізвище особи, що до неї стосується дана інформація, курінну приналежність, місце замешкання, дату, коли дана подія заіснувала тощо. Світлини просимо завжди підписати на звороті чи іншим способом зазначити до кого і чого вона відноситься.

Посилаючи світлини для поміщення, вибирайте чорно-білі та ті з кольорових, які мають чіткі контрасти.
Редакція

ПОМОЖІТЬ НАМ зробити "добре діло" і перешліть дарункову передплату

для зразкових, але незаможних юнаків та юначок, особливо з європейських та південно-американських країн. Вони бажали б дістати та читати «Юнака», але самі не можуть собі його передплатити.

Адміністрація

ПЛАСТОВА КРЕДИТИВКА в Торонті

на корисних умовах

- дає **ПОЗИКИ** та
- **приймає ОЩАДНОСТІ.**
- Пластова Кредитівка міститься у Пластовому Домі в Торонті.
- **Урядові години:**
вівторок і четвер 7-9 вечора,
субота 2-4 по пол.

Plast (Toronto) Credit Union Ltd.,
2199 Bloor St. West, Toronto 21, Ont.
Phone: 769-9998

**Пластуни і Пластунки в Торонті!
СКЛАДАЙТЕ
СВОЇ ОЩАДНОСТІ
у Пластовій Кредитівці!**

РІЧНА ПЕРЕДПЛАТА "ЮНАКА" ВІД 1 СІЧНЯ 1981 р.:

**КАНАДА — \$15.00, УСІ ІНШІ КРАЇНИ —
15.00 американських доларів.**

Ціна одного прим. — \$1.50.

YUNAK — a Ukrainian Monthly Magazine, published by PLAST, Ukrainian Youth Ass'n, 2150 Bloor St. West, Toronto, Ont. M6S 4V7, Canada Tel.: (416) 769-7855

АДРЕСА АДМІНІСТРАЦІЇ YUNAK MAGAZINE 2150 Bloor St. West, Toronto, Ont. M6S.4V7, Canada

АДРЕСА РЕДАКЦІЇ Mrs. Olha Kuzmowycz, 221 Fire Island Avenue, Babylon, N. Y. 11702, U.S.A.

SECOND CLASS REGISTRATION NUMBER 2185

"Юнак" — журнал пластового юнацтва.
Появляється щомісяця крім липня і серпня.
Видає Головна Пластова Булава.

ЗМІСТ:

Гутірка з Юними Друзями	
2 Чому голодуємо 12 січня	Подруга Гребля
3 Безсмертя нації (вірш)	М. Руденко
Роздум	С. Караванський
Чолом, Україно	Еіно Леіно
Роздум	І. Низовий
4 Перші кроки на верхів'я	В. Барагура
6 Сучасні визначні українці —	
Володимир Барагура	О. Кузьмович
7 Книжка — духовна зброя	О. Теліга
8 Що читати?	О. Н.
9 Подія з метеликом	І. Дибко
10 Сумерк "Хіт - парад" "Ранку"	Р. Ващук
11 От, і дружба!	Л. Ю.
12 Форум про Пласт	**
Молоде перо: Гірський холод та великі	
сніги зими...	Х. Левицька
13 Нас лучила українська мова,	
Гутірки	Р. Некіш, Х. Грицин
14 Успіхи наших подруг. Маруся Максимович,	
Орися Ганушевська	**
15 Пластунки гідно репрезентують українську пресу	**
16 50 років від появи "Молодого Життя"	О. Кузьмович
17 Висліди 19-ої "Орликіяди"	**
18 Фото-репортер питає	**
19 Куток філателіста: Філателія Визвольної	
боротьби	В. Онишкевич
20 Табір неначе чарівна казка...	Братчик Славко
21 Різні і цікаві	
22 Спорт: 7-ий Спортивно-вишкільний Табір	О. К-ий
23 Дещо про юнацтво Ютіки	Л. Герець
24 Хроніка	
27 Пожертви на прес-фонд і Замість квітів на могили	

● Ілюстратори цього числа: Софія Іпатьєва, Тереса Марків, Роман Юзенів.

● На обкладинці: Учасники нобзарського табору на оселі Церкви "Всіх Святих" в Емлентоні США. Фото: пл. сноб Андрій Перекліта.

Редагує колегія
Головний редактор:
пл. сен. Ольга Кузьмович

Члени редакційної колегії:
ст. пл. сноб Роман Ващук
пл. юн. Андрій Винницький
пл. сен. Тоня Горохович
ст. пл. Олесь Кузишин
ст. пл. гетьман. сноб Всеволод Онишиєвич
пл. сен. Олександр Юзенів
пл. сен. Дора Горбачевська
пл. сен. Юрій Данилів

● Усі редакційні матеріали слід слати на адресу головного редактора.

● Редакція застерігає право виправляти мову, як тим скорочувати й виправляти одержані матеріали згідно з пластовою термінологією, пластовими виховними напрямними та вимогами юнацького віку читачів.

ЮНАК

ЛЮТИЙ 1981
Ч. 2 (207) РІК XIX

Інтернаціональне стандартно-серійне число,
0044-1384

ЧОМУ ГОЛОДУЄМО 12 СІЧНЯ?

І повірте мені: найдорожча — вона,
Перемога, яку я дістав над собою.
Хто це звів хоч раз, той на віки пізна:
Не існує у Всесвіті важчого бою.

Микола Руденко

Дорогі Друзі і Подрузи!

Мабуть не всі ви знаєте хто, коли і чому започаткував голодівку 12 січня. Мало хто вміє відповісти на ці запитання.

Хто проголосив 12 січня "Днем солідарности" і чому?

Січень 1972 року — це день не тільки арешту самого В. Чорновола, але й дата початку широких переслідувань, — обшуків, арештів, пашквілів у пресі на шестидесятників (творців нової течії в літературі та громадському житті) з метою ліквідації руху опору в Україні.

Слідство в справі Чорновола тривало 14 місяців, бо його арештували безпідставно, а обвинувачень шукали й видумували їх багато. Було там: намагання доказати, що Чорновіл давав свої статті до нелегального журналу "Український Вісник", що підтримував безпосередні зв'язки з закордонними антирадянськими організаціями, виконував їх вказівки і доручення, словом діяв на шкоду СССР.

Чорновіл не був причасний до видання УВісника, його всякими способами — шантажем, обманом, психічним терором намагалися змусити взяти на себе це обвинувачення, але він писав до різних людей, установ (до президента США Форда, до прокурора УРСР, міністра закордонних справ УРСР), домагаючись перевірки справи, допущення на судовий процес представників преси, яка б могла мати інформації просто з джерела, а не з вигадок КГБ, відбули пресконференцію з участю радянських і закордонних журналістів та інше. Суд був карикатурою правосуддя, був він закритий, Чорноволі хотіли накинати свого прихвостня адвоката (він від нього відмовився, а іншого не допустили), не допустили й свідків тих, які могли б справу в'яснити їх вичислив Чорновіл аж 17!). У липні 1973 року Чорновіл подав у суд слідчого за його незаконні дії — шантаж і психічний терор на підсудного... Але ні слідство, ні суд, ні обвинувачення під-

судним прокурора не допомогли, а навпаки побільшили нагінку на Чорновола.

У відповідь на це 12 січня 1974 року він проголосив: "я щорічно — як у в'язниці, так і після звільнення — візначатиму цей сумнопам'ятний день української історії одноденною голодівкою. Так робитиму аж до справедливого перегляду моєї та інших аналогічних справ".

День
солідарности
і голодівки

Зліва: Ігор Калинець,
Вячеслав Чорновіл,
Ірина Стасів-Калинець,
Стефанія Шабатура.

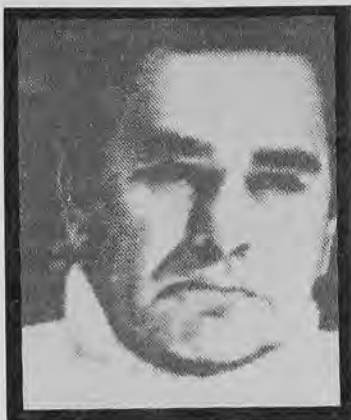

До Чорновола приєдналися політв'язні не тільки українці, але й патріоти інших націй. Цією своєю заявою, як заявив Чорновіл, він закінчив свою розповідь про трагікомедію, що зветься у актах суду "Справа Но. 196".

Запитаєте, Друзі, чому нам солідаризуватися з Чорноволом і чому голодівкою? Про це має відповідь у поезії М. Руденка, що є мотом до цієї нашої гутірки. Сильний характер Чорновола не піддається, бо ж він й всі ми повинні боротися проти насильства над людиною, над її основними правами. Чорновіл не має змоги боронитися в інший спосіб, має тільки одну форму спротиву — голодівку. Коли він буде без підтримки, йому може не стати син (він же ж буде голодувати невідомо як довго!), Чорноволі треба нашої допомоги. Але не тільки йому вона потрібна — вона необхідна для тих усіх в Україні, які протиставляються насильству. Коли вони довідуються про нашу співучасть у голодівці, почуватимуть, що вони не самі, що всі ми об'єднані боротьбою, що нам не байдужою є доля України.

А щодо перемоги над собою відмовою від їжі одного дня — це не тільки потрібне й вельми корисне для душі, для характеру, для скріплення волі, але здорове для тіла. Перемагати себе треба нам кожного дня в дрібницях — поборювати забаганки, лінивість, стримуватись від поганої поведінки, від щоденних прогріхів. Нам доводиться вести з собою великий бій — бій за життя не тільки своєї душі, але й за безсмертність нашого народу. Маю на увазі чесне життя одиниць і національне життя українських поколінь поза Україною. А як ви сприймаєте ці складні проблеми? Поділіть-ся думками.

СКОБ! Подруга Гребля

Безсмертя нації — у слові,
А слово — Бог щемних віків.
Лише нікчемні й безголові
Зрікаються старих батьків.

Не робітництво, не селянство,
Не щирий, праведний народ,
А так собі — тупе міщанство,
Ходячий шлунок, жуйний рот.

Та не зважаючи на втрати,
На лайку й дорікання злі,
Я слово буду гранувати
Щоб стало долею землі.

Щоб за освяченим порогом,
Де ера займеться нова,
Воно й насправді стало Богом,
Який у серці ожива.

Микола Руденко

РОЗДУМ

На серці часом так, як у підсонні, —
Заступить сонце мряка і сльота,
І у обіймах тоскного безсоння
Дивуєшся, — а чом же не світа?

Та хай-но тільки сонце-думка зійде
Й освітить всі закутини душі,
Як сум-журбу, неначе дим, розвіє,
І в серці знов огонь, як жар, пашисть.

Палай же сонцем, думко незакута!
Світи і грій з нестямних верховин!
І на питання: "Бути чи не бути?"
Схилитися чи голову не гнути"
Наснаж наш дух, щоб дав одвіт один!

Святослав Караванський

ЧОЛОМ, УКРАЇНО!

Чолом, Україно! Нехай твоя слава
Дзвенить, наче ранку розсвітнього зов.
Хай міці й любови твоєї загроза
Спроможеться край твій звільнити з оков!

Хоробра Вкраїно! Вагаться годі!
Воскреснуть народам судилось лиш раз!
Спокійно, рішуче змагай перешкоди,
Або — гнівно блисни! Настав слухний час!

Чолом, Україно! Ти — сіль серед націй!
Тобі — нести прапор, нам — вибрати путь.
З тобою Фінляндія в штурмі, в атаці
І Литва, й Естонія, й Латвія йдуть!

Вперед, Україно! Бо ж ти не невільник,
Якщо так захочеш сама у цю мить!
Чи чуєш ти хор, що могутній і сильний
Мов море бурхливих народів шумить?

Нова Україно, чарівна квітуча!
Далеко блищать твої ріки тепер!
Мов кеїти свободи багряні, пахучі.
Мордва розцвіте і Грузія й Перм.

Народам Росії настав час піднятися
Ї московської ночі кайдани зірвать.
Сідай, Україно! Тобі — лук напняти
І творчу дорогу Державі прослать!

17. 6. 1917.

З фінської переклав Б. Кентержинський

Еіно Леіно—найбільший фінський поет (1879-1926).
Мав ще кілька інших віршів з українською тема-
тикою. В цьому спонтанному привіті Україні, що
вперше презентується в українському перекладі
знаменна дата його написання.

РОЗДУМ

Можливо я,
колись уже під осінь,
задумавшись над зошитом вночі,
признаюся собі,
що я і досі,
що я і досі серед шукачів.
Та,

подолавши сумніви й тривоги,
ітиму я, прискорюючи крок,
допоки не відмовлять мені ноги,
допоки не схолоне моя кров.
Тоді в очах померкнуть п'єдестали,
і славу не докличешся, глуху...

Та, люди,
ви ж сміятися не стали б
з людини, що упала на шляху!

Іван Низовий

Перші кроки на верхів'я

ХТО ВИЗВОЛИТЬСЯ САМ,
ТОЙ БУДЕ ВІЛЬНИЙ,
ХТО ВИЗВОЛИТЬ КОГО,
В НЕВОЛЮ ВІЗЬМЕ.

Лєся Українка

У просторій кімнаті старовинного двору, оточеного великим, густим садом, що тягнувся ген аж до річки, сиділа за столом дівчинка років дев'яти. На ім'я їй було — Лєся. Тендітна постать дитини, тоненькі ніжки, маленькі ручки, дрібне, бліде личко, оточена рівним русим волоссям, вказували, що якась тяжка недуга дід довгого часу мучить дитину.

Дівчинка сиділа похилена над розкинутими клаптиками паперу. У руці тримала олівець, але видно було, що писання томить її ручку, бо дитина часто переставала писати й випростовувала рамено. Час від часу вона відривала від клаптиків паперу свої глибокі, сині, розумні очі й тоді погляд її линув через відкрите вікно, ген далеко поза річку й прибережні левади й зупинявся аж на темному, дрімучому волинському борі. Інколи знову дівчинка звертала свій погляд у кімнату — на фортепіан, що стояв у куті, на великі бібліотечні шафи з грубими томами гарно опрацьованих книг, на портрети, що висіли на стінах кімнати.

І тоді на поважне Лєсине личко лягала тінь смутку, а з її синіх очей котилися сльози та падали на клаптики паперу. Ця кімната нагадувала їй страшний день у її житті. День, якого вона ніколи не забула. Тут у цій кімнаті вона довідалася від батьків, що московські царські жандарми вивезли на Сибір сестру її батька, а Лєсину тітку, Олену Антонівну Косач. Її єдиним злочином було те, що вона брала живу участь в українському національному русі та писала поезії українською мовою. І постать коханої тітки, яка часто була в Лєсиному домі, живо ставала перед дівчинкою, а свідомість її страшної долі виривала ридання з грудей дитини.

Але Лєся чула одночасно, що крім жалю й болю в її душі діється щось інше. Безліч думок, почувань, ціле клубовище образів схрешуються в її уяві. Дівчинка відчуває, що мусять їх упорядкувати, убрати в слова й кинути на папір. Тому вона здушує сльози, втишує смуток і ридання. Її втомлена, худа ручка гарячково бігає по папері, щоб зловити поки ще свіжі й записати ці думки й почування. Але нелегко це їй приходить. Як тільки почне креслити перші слова, думки втікають, образи розпливаються, почування вмовкають. І минає довгий час творчої муки й мозольної праці, поки вони вкладаються в рівний рядок вірша. Скільки разів треба добирати нових висловів,

щоб написане відповідало тому, що діється в думках, душі й уяві дитини. Аж цегляний рум'янець вкрив бліде її личко, а краплі поту виступили на крейдяно-блідому чолі.

Творча мука скінчилася, творчий огонь притах, клаптик паперу вкрився рівними рядками, вірш скінчений...

Дівчинка почула внутрішню полегшу, але фізична втома вичерпала її до краю. Вона схилила голівку, звисла хвору ручку й застигла в півсні. Не чула, як по м'якому килимі ввійшла в кімнату мама. Вона станула за Лєсиним кріслом, обперла руки на поруччі й глянула на клаптики паперу. Зразу зрозуміла все.

Мама взяла записаний лист паперу й у передвечірньому сутінку прочитала замазані сльозинами перші рядки вірша:

Ні долі, ні волі у мене нема,
Зісталася тільки надія одна:

Надія вернулась ще раз на Україну,
Поглянуть іще раз на рідну країну,
Поглянуть іще раз на синій Дніпро...
Це був перший Лесин вірш.

— Лесю, — промовила тихо мама.

— Мамо, — скрикнула Леся й упала в обійми матері.

Донька й мати зрозуміли одна одну.

Бо Лесина мама — Ольга Петрівна сама мала літературний талант і служила пером українській літературі, в якій відома під літературним ім'ям Олени Пчілки. Перекладала твори Гоголя, видавала двотижневик "Рідний край" і журнал для дітей "Молода Україна". Вона була добрим духом Лесі. Вчила її добірної української мови, співала їй українських пісень, давала відомості з української історії, літератури, мистецтва й культури, оповідала народні казки, перекази, легенди, давала читати відповідну лектуру з українського й чужого письменства.

З того часу мама звернула пильну увагу на Лесину поетичну творчість.

— Лесю, — сказала раз мама, — пішлемо твої вірші до друку, до літературного журналу "Зоря", що виходить у Львові.

Яка була Лесина радість, коли в одному числі "Зорі" за 1884 рік вона побачила свої поезії "Конвалія" "Сафо". А підписані вони були прибраним ім'ям, що його собі вибрала спільно з мамою — Леся Українка.

У просторій, заставленій квітами вітальні дому Михайла Старицького при Мало-Володимирській вулиці в Києві зібралося вже все товариство, яке тут звичайно сходилося на літературні вечори. Крім господарів були присутні — Лисенки, Драгоманови, М. Славинський, І. Стешенко, Черняхівський. Такі вечори відбувалися також у домі Миколи Лисенка. Під час цих зібрань присутні співали, декламували, слухали фортепіанових композицій Лисенка, читали книжки, журнали, обговорювали літературні твори, спільними силами редагували літературні збірники. Найулюбленішою забавою був літературний конкурс. У визначеному часі кожний присутній мусів написати оповідання на визначену тему. Найкраще оповідання діставало нагороду.

Але сьогодні гості не починали своїх зайнятків. Панував якийсь піднесений, святковий настрій. Настрій доживання чогось незвичайного. Очі всіх зверталися щохвилини на вхідні двері. Хтось ще мав прийти...

І справді. В кімнату ввійшла молоденька висока, струнка дівчина в гарному народному одязі. Її ясне волосся було гладенько зачесане й перев'язане стрічкою. Сині очі дівчини горіли щастям і зворушенням. Вона притискала до грудей невеличку сіро-блакитну книжечку, на обкладинці якої було написано: Леся Українка "На крилах пісень" — Львів 1892 р. Це була наче улюблена Лесина дитина — її перша збірка поезій. Тим дорожча її серцю, що через заборону російської цензури мусіла бути видана аж за кордоном, у Львові, що належав тоді до австрійської держави. І до Лесі прибула вона аж кілька місяців після появи. А перевіз її один земляк нишком, скрити від ока царської жандармерії.

— Лесю, — почувся вигук, — Лесю, на решті! Ми так нетерпеливо ждемо!

Леся підійшла до господаря дому й подала йому томик. Старицький узяв його в руки, погладив наче дитину й розтиналкою обережно розрізав листки. Заклав окуляри й став читати у голос. Рецитатор був із нього неабиякий, тож присутні слухали, стримавши віддих. А Старицький декламував Лесині поезії в захопленні, деякі по кілька раз. Читав і плакав. Раптом відклав книжечку набік і на радощах кріпко обняв та поцілував Лесю.

Плакала й Леся, бо ось перед нею відкрився шлях на верхів'я. На верхів'я поетичної творчости.

Володимир Барагура

Русий — ясний;

клубовиння — безладне сплетення;

протяхати — зменшуватися, пригасати;

Сафо — поетеса в старовинній Греції.

Із збірки "Меч і Книга", 1980 р.

СУЧАСНІ ВИЗНАЧІНЦІ УКРАЇНЦІ

Володимир Барагура

Коли запитати наших молодих читачів, який ще інший крім "Юнака" і "Готуйсь" знають журнал — усі відповідають: "Веселка".

Але напевно не всі молоді читачі знають, що "Веселка" появляється вже від 1954-го року і що безперервно до сьогоднішнього дня її редактором є Володимир Барагура.

Література і журналістика

Проф. В. Барагура за званням педагог; закінчивши університетські студії, навчав у середніх школах Галичини. Ще як студент почав дописувати до різних українських журналів і продовжав свою журналістичну діяльність під час другої світової війни, дописуючи м. і. до журналу молоді п. н. "Дорога". Після закінчення війни поселився з родиною в США і тут продовжає безперервно свою працю як журналіст, письменник і публіцист. Поруч літературних довідок, численних публіцистичних статей, найближча серцю В. Барагури є творчість для дітей і молоді. Він дописував до журналів "Юні друзі", "Дорога", "На варті", "Крилаті", а від 1954 року посвятився редагуванню журналу для дітей "Веселка", що виходить у видавництві Українського Народного Союзу, поруч зі "Свободою" і "Українським Тижневиком". Від довгих років він постійний дописувач до "Свободи", де містить статті на теми проблем молоді, а також свої легкі, часто веселі спогади із середньошкільних років п. н. "На кленовому мості".

Ще в 1954 році проф. В. Барагура видав збірку історичних і біографічних оповідань для дітей і молоді п. н. "Меч і книга". Збірку вживають у школах українознавства, і напевно ті з наших читачів, що ходять до українських

шкіл, добре її знають. В останньому році появилося друге поширене видання цієї збірки з численними ілюстраціями українських малярів Петра Андрусєва і Михайла Михалевича. На закінчення кожного оповідання молоді читачі знайдуть дуже для них корисне пояснення до рідко вживаних або тяжко зрозумілих слів. У цьому числі даємо одне з оповідань із збірки, присвячене Лесі Українці

Проф. В. Барагурі сповнилося восени 1980 року сімдесят років, і з того приводу складала йому ширі побажання ціла українська громада в США. Ми також приєднуємося до тих побажань ще довгих років праці для української дітвори і молоді, які письменникові такі близькі.

А наші побажання особливо сердечні ще й тому, що редактор і письменник В. Барагура — наш друг-пластун сеніор з 8-го Куреня УПС ім. Григора Орлика. Членами Пласту є також його діти та внуки.

Ольга Кузьмович

Книжка - духова зброя

Іван і Степан, люди однієї нації і одного покоління, відразу ж при першій зустрічі зустрічаються один з одним, мов представники двох різних світів. Слово і меч схрещуються в них, як дві ворожі зброї, що в жадному разі не хочуть змагатися побіч, лише проти себе!

*"Невже ж мушкет і шабля
мають більше сили та честі,
ніж перо та щире слово!
Ні, учено мене не так!"*

Від редакції: Звичайно в місяці лютому пригадуємо нашим читачам, а особливо читачкам-юначкам, що це час, коли відзначається день народин Лесі Українки, а також день убивства Ольги Басараб та Олени Теліги. Усі три вони — це сильні духом героїні, які є прикладом до наслідування. Дивним збігом обставин в одному з чисел молодечого журналу "Дорога", що виходив під час Другої світової війни, ми знайшли незвичайно цікаві думки Олени Теліги, призначені для молоді, в яких вона понликається на "Бояриню" Лесі Українки. Ми знаємо Олену Телігу як палку поетку, рідно однак пригадується її проза. Тому думаємо, що винятки з її статті про книжку як духову зброю буде цікаво прочитати тим, хто цікавиться глибшими проблемами нашої спільноти, а не лише дрібними актуальними подіями.

Олена Теліга народилася 1907 р., а згинула в лютому 1942 р. в Києві, розстріляна враз з цілою групою українських націоналістів. Її поезії друкувалися в літературних журналах; у Києві вона була редактором літературного журналу "Літаври" та головою Спілки укр. журналістів. Збірка її поезій появилася вже по смертю, а недавно була перекладена також на англійську мову.

Є у Лесі Українки, в її драматичній поемі "Бояриня" така сцена: в XVII ст. за часів, коли Україна ввесь час палала пожежею повстань, в короткій перерві між цими пожежами, в одній з небагатьох спокійних годин, у домі старого козака Перебийного стикаються два яскраві типи тодішньої молоді. Один з них — Іван Перебийний, для якого символом визволення є тільки меч, схоплений у власну руку. Другий — такий же молодий українець, але вже царський боярин — Степан, що більш усього на світі боїться гострого леза цього меча, з присохлою до нього кров'ю, а ліпше майбутнє своєї батьківщини бачить лише в силі розумного, розсудливого слова.

вигукуює з найбільшим переконанням лагідний, освічений боярин. І з таким же твердим переконанням і ще більшою погордою кидає йому у відповідь Іван: *"Це в Києві ченці навчають оттакого!"*

Зударившись на коротку хвилину з собою, ці два світи не йдуть далі поруч, а розминаються. Боярин Степан, покірний голосові солідних чужих слів, які охоче вичитує з улюблених книжок, їде в Москву служити чужому цареві і тягне за собою ще одну українську душу — свою дружину.

Незломний син свого народу Іван Перебийний, вірний наказові своєї крові, кидається з одного змагання в друге і певно гине в рядах, зменшених тими людьми, яким слово вирвало з рук меча...

І чи ж може бути дивним, що і пізніші люди типу войовничого Івана почали ставитися з погордою й недовір'ям до слова, до книжок, що мов найгірший ворог, або зрадливий союзник, своїм облесливим, фантастичним дурманом відтягали піймані собою душі від зброї, від боротьби за батьківщину — у якусь невідому порожнечу. Зрадливим видавалося їм це Слово, що ще недавно у героїчних творах княжої доби, у блискучих козацьких літописах підтримувало силу зброї, вказувало дорогу до боротьби, а тепер — самозакохане і певне своєї власної сили, хотіло бути не помічником чину, навіть не рівним коло нього, лише самостійним володарем, найліпшим приятелем холодного міркування чи літеплої любові до всіх, навіть до ворога...

А все ж сила і такого слова була велика. Вороги наші, вибивши нам правдиву зброю з рук, впоїли в нас переконання, що єдиною зброєю, яка взагалі у нас може бути, є слово і то лише те, яке вони нам підсовують. Прокляттям нашим було те, що ця зброя, яку

ми перейняли з чужих рук, була дійсно зброєю — лише проти нас самих! Тому, що молодь, віруючи магнетичному чарові прекрасних речень, ішла не раз шляхами боярина служити чужим царям... Мертвим у безвісті блукало слово, не сперте на тягар меча, мертвою лежала зброя, неокрилена благодаттю слова. І власне під час цієї ворожнечі між словом і зброєю виступило в захист меча — друге, інше Слово. Воно виповзло з далекої народної творчості, стрілою вирвалося з героїчних літописів і, спершися на віднайденій зброї, залунало голосно в поезії Шевченка. І перемогло, як перемагає все, що йде з мечем в руках. Правда, перемогло не відразу.

Та все ж Шевченківський меч, прорізавши майже порожнечу кількох десятиліть, знайшов аж дві руки, що міцно його стиснули: Франка, а передусім Лесі Українки.

Останнє покоління письменників, люди вже ХХ-го віку, під впливом своїх попередників і під впливом своєї суворої та войовничої доби, ще більш загострено відчували правдиве і найбільше завдання слова: стати тут же близько коло зброї.

Книжка — духовна зброя — сміливо стає поруч залізної зброї.

Але кидаючи це гасло, називаючи книжку духовною зброєю, мусимо пам'ятати, що з нею, як і з правдивою зброєю, треба поводитися обережно. В непевних, недосвідчених руках вона може скалічити, а то й знищити не ворога, а її власника.

Коли ж тримаємо цю зброю так, що вона влучає безпомилково, можемо бути певні, що усуваючи з дороги все вороже, приспішуємо свій марш до мети і наближуємо час перемоги.

Олена Теліга

ЩО
ЧИТАТИ?

“Білий Орел” — збірка оповідань Ірини Дибко призначена для молоді і старших дітей. Видання “Київ” Філадельфія 1980 р.

Збірка оповідань призначена для молоді й старших дітей — це у нашій українській літературі поза батьківщиною справді “Білий орел”. Тому ми з великою радістю привітали появу цієї книжки і хотіли б познайомити з нею наших читачів та заохотити її читати.

Збірка складається із сімох оповідань для молоді і п'ятих для підлітків.

Її заголовок це і назва першого ширшого оповідання для молоді із життя інків, яке однак своїм змістом і різними натяками пов'язує його із українськими проблемами. Цю пов'язаність і тугу за Україною находимо також в інших оповіданнях.

Авторка, однак, використовує також актуальні та популярні серед молоді теми полетів у всесвіт, НАСА, а в оповіданні п. н. “Тамниці друзів” описує гостину на землі мешканців інших планет.

У творі багато пейзажів захоплення природою переданого поетичною мовою. Це зовсім не дивне, бо Ірину Дибко знаємо як авторку двох збірок поезії. Про одну з них “На крилах дум” ми писали в “Юнаку” у 1974 р. Ірина Дибко щира прихильниця Пласту, пластункою є й досі її доня. Може це й не припадок, що обкладинку до збірки оповідань “Білий Орел” мистецько оформила також пластунка — Ляриса Мартинюк.

О. К.

Пластун є ощадний...
(4-та точка пластового Закону)
 ...добре також коли щадить в українській установі
 нагоду до того дає: **Кредитівка "Самопоміч"**
558 Summit Ave., Jersey City, N. J. 07303

Подія з метеликом

Трелі пташиних пісень вітали соняшний ранок. В унісон їхнім пісням — цвіркуні ще час від часу мрійливо розказували про таємниці місячної ночі... Їх голоси слабшали бо соняшне саяво заколисувало їх.

Крізь відчинене вікно теплий подув вітру приніс пахощі квітів і живиці, що під соняшним теплом спливали по корі ялиці. Все довкілля землі дихало чаром зрілого літа. Церковні дзвони сповіщали неділю. Марта підійшла до вікна, щоб приглянутись красі, прислухатись до мелодій соняшного ранку. Її великі сині очі вдоволено пестили кожний листочок на деревах. Враз стурбованим голосом запитала

— Мамо, чи павук може вбити великого метелика?

— Що це тобі, подивляючи красу природи, павук на думку прийшов? — здивовано відповіла мама.

— Бо я ось на гілці клена бачу як метелик великими в прекрасних кольорах крильцями без упину тріпоче, він потрапив у мереживо павутиння, але що настирливіше хоче вирватись з обіймів сітки, то дужче заплутується. Навряд чи йому пощастить прорвати павутиння. А в кутку сітки сидить великий павук. Мусимо якось метеликові допомогти.

І справді, коли Інна підійшла до вікна і глянула на метелика в павутинні, подумала — яка іронія, в неділю нагріту соняшним теплом літа, в акордах пісень та ароматного подиху квітів, серед настроєвого чару природи — відбувалася завзята боротьба в полоні павутиння, щоб жити...

Метелик тріпоче крильцями. Ох, якби крильця метелика вміли говорити! Якби лопіт його крил заговорив словами, голосом розпачі

перед очевидним кінцем, напевно від того голосу в природі усе б зааніміло... Метелик тріпоче-тріпоче крильцями. На переплетинах павутиння ще дрижать перлинки роси і виблискують до сонця кольорами, схожими на ті, що на крильцях. А, може, це не роса?... Чи метелики плачуть? — Мамо, чому метелик не вміє кричати "рятуйте?" А, може, він кличе, тільки ми не вміємо чути? — задумано промовила Мартуся.

До безпорадности метелика придивляється павук, потім повільним рухом почав зближатись до жертви.... — Я йду вниз, спробую допомогти йому, — вирішила Інна, — а ти, Мартусю, підкажуй згори що робити.

Крізь вікно із другого поверху дому гілка клена виглядала досить низько, але коли Інна підійшла до дерева ближче, побачила, що не досягне гілки. Розпачлива боротьба метелика перенеслась у кожну думку Інни, вона підстрибувала, щоб хоч торкнутися павутиння і тим зупинити наступ павука. З вікна Мартуся радила:

— Мамо, стань на камінь і, може, досягнеш гілку.

Але це не допомогло, бо нога сковзувалася з нього. Отак задивлену на дерево, побачив Інну прохожий пан, що поважною ходою ішов до церкви. Інна мусіла зупинити підстрибування, щоб не осмішитись, бо ледве чи прохожий, не зауваживши метелика, зрозуміє її наміри. Коли ж пан привітався, досить здивовано глянув на Інну під деревом при дорозі. Інна зрозуміла погляд і поспішила з поясненням:

— Бачите, отам високо на гілці метелик упав у павутиння, тріпоче крильцями, але не може дати собі ради. Я пробую йому допомогти, підстрибую, як умію, але без успіху.

— Ви робите аж такі зусилля, щоб метеликові допомогти? — здивовано запитав пан, — а хіба він людина?

Потім пан чомно пояснив, що тепер не може допомогти, бо спішить до церкви. Але він авторитетно порадив:

— Уважайте, а то ще собі лиха наробите, як почнете "драпатись на дерево", — і з усміхом неприхованої іронії відійшов.

Недалеко від дерева ріс кущик. Марта порадила виломити з нього найвищу гілку і прорвати нею павутиння.

Інна, досягаючи гілкою з куща павутиння, дивилась на крильця метелика, який уже

умлівав. Ще раз і ще раз Інна підстрибувала і... вдалось! Удалось прорвати павутиння, і частина його, що в ньому був заплутаний метелик, повисла на гілці куща. Інна обережно взяла в пальці метеликові крильця й ніжно очищувала з них павутиння, а воно хоч непомітно, але прилипало до пальців. Знеможений метелик кілька хвилин сидів на долоні Інни. Але часу було досить, щоб приглянутись незвичайній красі метелика, його великим крильцям, що формою схожі на вибагливу різьбу і розмальовані такими кольорами, які рідко можна бачити. Господи, скільки подивугідного мистецтва й чару кольорів було на крильцях! Хто ж бо є Мистець такої краси?...

Метелик, відчувши волю, розпростер крильця на долоні Інни і злетів високо-високо до соняшної блакиті. В супровід словам захоплення Мартусі нісся голос дзвонів з недалекої церковці, немов сповіщав про щастя метелика. А він, у такт тонів, кружляв-кружляв, вертався до соняшного дня, до краси природи, до життя...

Великі сині очі Марти сліdkували за метеликом, потім вона прокинулася із задуми й промовила: "А пан насміхався з тебе, мамо. і відмовився допомогти, бо спішив до церкви..."

Із збірки оповідань для молоді і старших дітей п. н. "Білий Орел".

— СУМЕРК "ХІТ-ПАРАДУ 'РАНКУ'" —

Не самим хлібом живе людина, навіть в сучасній Радянській Україні. Тому режим, який зосереджує більшість своєї уваги на "трудових досягненнях" і вірності населення супроти комуністичної партії мусить також хоч трохи подбати про культурні зацікавлення населення, а особливо — молоді.

Довго боролися представники офіційної "радянської" культури проти модерної західної музики. Та битва програна, як кажуть, "по цілій лінії". І джез і рок здобули широку популярність серед української молоді. Тепер вже навіть комсомольський журнал-місячник "Ранок" містить в кожному числі рубрику "Дискотека 'Ранку'", в якій розповідається про розвиток модерної музики різних жанрів в Україні, цілому СРСР і закордоном.

В числі за квітень 1980 р. знаходимо замітку, яка правдоподібно зацікавить багато читачів "Юнака". В ній мова йде про те, що слухають наші ровесники в Україні. Передруковуємо цю статейку, затримуючи мову і правопис оригіналу.

"ЗИМА 1979"

До редакції надходять листи з приводу хіт-параду "Ранку". Юнаки і дівчата висловлюють свої думки щодо кращих пісень, виконавців та ансамблів зими 1979 року.

Вирішено підводити підсумки хіт-параду за принципом — зима, весна, літо, осінь — тобто за порами року. Це, на наш погляд, найточніше відповідатиме задуму редакції.

Отже, більшість слухачів вважає кращим ансамблем республіки (тобто України — прим. ред.) тріо Мареничів. Перші місця в його виконанні посіли українські народні пісні "Несе Галя воду" та "Ой в гаю при Дунаю".

Третє місце зайняли пісні Володимира Івасюка "Водограй" та Олександра Богачука "Ти і я" у виконанні ансамблів "Червона рута", "Смерічка", "Водограй" та тріо Мареничів.

Список найкращих пісень з братніх республік очолюють "Крик птиць" В. Мулявіна на слова Ю. Рибчинського (ансамбль "Піснярі"), "Ищу тебя" Ю. Зацепіна на слова Л. Дербеньова у виконанні Ксенії Георгіяді та низка пісень з репертуару Алли Пугачової.

Шанувальники зарубіжної естради визнають кращими пісенними творами "Сувенір" (виконавець Деміс Руссос), "Готель "Каліфорнія" (ансамбль "Іглз"), "Що мені робити" (ансамбль "Смокі") і окремі пісні з репертуару "Боні М" та "Абба".

Шановні читачі! Просимо назвати кращу пісню весни 1980 року. Свої листи надсилайте під девізом "Хіт-парад "Ранку"".

Невідомо, чи читачі "Ранку" надіслали редакції свої думки про "кращу пісню весни 1980 р.". Відомо тільки, що "хіт-парад" за весну 1980 р. ніколи не появився. Виглядає, що українській молоді вже навіть не дозволяють вибирати своїх улюблених пісень...

ст. пл. Роман Ващук

От, і дружба!

Оленка мешкала у Вілмінгтоні, де не було Пласту. Але вона належала до гуртка самітниць "Зелена Рута". Пластунів Оленка ніколи не бачила, хіба що двоюрідного брата Михайла з Каліфорнії. І от цього року Оленка приїхала "до Пласту" — на пластовий табір.

Коли тільки в'їхали на пластову оселю, побачила пластунів-юнаків, які з рушниками весело йшли кудись купатись.

— Тето Олю! — почулось з гурту юнаків.
— Тето Олю! — знову крикнув якийсь високий хлопчисько.

— Ох, та це ж Михайло! — впізнала мама Оленки свого, від Різдва небаченого, сестринка. — І ти тут? — радісно здивувалась.

Але Михайло вже пройшов, хоч і вимахував ще над головою рушником.

Оленка взяла на плечі наплечник, в руку торбу з мішком до сання і, попрощавшись з батьками — пішла стежкою в напрямі, куди вказувала стрілка і таблиця з написом: "Табір юначок — гостям вступ заборонений". Ішла бадьоро. Світило сонце, пахли смереки, тут і там то йшли зустрічаючись з Оленкою, то переганяли її юні пластунки.

— От буде цікаво. Стільки дівчат, — тишилась Оленка.

**

У великому шатрі було шість ліжок. Біля п'ятох з них порались юначки — стелили, розгладжували постелі, пересували. Шосте стояло порожнє. Оленка з бунчужною стали в отворі й усі юначки звернули свої погляди на них.

— Оленка буде у вашому шатрі, дівчата. Вона самітниця, тому допоможіть їй познайомитись з оселею, — сказала бунчужна, вказуючи Оленці на порожнє ліжко.

— Ох, ні! — незадоволено промовила одна з юначок. — Чому Ірка не може бути з нами? Ми з одного гуртка...

— Ірка прихильниця і мусить бути з прихильницями, — коротко відповіла бунчужна й вийшла.

Юначки майже ворожо дивились на Оленку й нарікали на бунчужну, яка не дозволила їх приятельці Ірці бути з ними в одному шатрі.

Оленка не вірила своїм очам. Таких нечемних дівчат ще, здавалось, не зустрічала. Хотілось заплакати, але вона цього не зробить.

— Не моя вина, мені все одно, де я буду, — сказала гордо й почала розпаковувати наплечник.

За якийсь час цілий табір мав збірку й спільні зайняття — впоряд і купання. Оленка була висока ростом, тому в усіх цих зайняттях була між старшими юначками спереду, і так було впродовж цілого таборування. З ними вона подружилася і з ними перебувала майже цілий день. А тільки вечором, коли приходила до шатра відчувала нехоть і байдужість юначок у шатрі. Вони заговорювали до неї зрідка, хоч Оленка й жартувала й підспівувала та розповідала все щось. У шатро часто заходила Ірка й вони тоді збирались у куті шатра й шептались. Оленку це дуже боліло й вона за всяку ціну хотіла здобути їх прихильність. Одного разу принесла для всіх морозене, тоді знову зробила сама гарну емблему шатра, а на ватру — оклала слова пісні шатра й навчила її ціле шатро... І хоча дівчата й говорили вже з Оленкою частіше, це не було те, чого вона від них хотіла. Оленка хотіла щирої дружності, приязні, хотіла, щоб юначки з шатра любили її. оповідали їй свої переживання, питали про її настрої... І вкінці вона цього й дочекалась, але не через свої намагання, а через щось інше...

На оселі вперше відбувалась велика ватра. Це був день відвідин, і на ватру прийшли й юнаки та гості. Сиділи всі довкола вогню, співали, виводили скечі. Юнаки заповіли свою "точку".

До ватри підійшов стрункий хлопець з гітарою і почав співати. Він мав незвичайно милий голос і проспівав кілька пісень. Всім дуже подобалось і всі скандували "Дуже, дуже, дуже гарно", а тоді "Ще, ще, хочемо ще"!

— Де Оленка? — звернувся хлопець в бік юначок. — Я хотів би заспівати з Оленкою, — повторив тихцем. Побачивши її вкінці, подав руку і потягнув до ватри. Це ж був Михайло

Останній тиждень табору був для Оленки найкращий. Хоч ішов дощ майже щодня, в шатрі з юначками було так приємно. Вони оповідали про свій курінь, про вечірки, про хлопців, Оленка ж розказувала про свою школу, про своїх товаришів з Вілмінгтону, і про Михайла, і про Михайла...

Й вони не раз в часі родинних зустрічей співали разом. Найкраще виходила їм пісня "По садочку ходжу, кониченька воджу", то й тепер співали біля ватри саме цю пісню. Вона виходила так гарно, голоси пливли поляною, понад шатрами...

Коли скінчилась ватра першими підбігли до Оленки юначки з її шатра. Обнімали, цілували, хвалили, — як гарно вона співає. А потім розпитували безконечно:

- А звідки ти знаєш Михайла?
- Скільки років має Михайло?
- Де він живе?

"ФОРУМ" ПРО ПЛАСТ

Англомовний місячник "Форум", що його видає Український Братський Союз на високому технічному і журналістичному рівні, в останньому числі за літо 1980 року помістив вісім сторінок інформацій про Пласт з численними знімками з архіву редакції "Юнака" та пл. сен. Михайла Пежанського

Інформативну статтю про Український Пласт написала пл. сен. Оксана Кузишин. Між знімками поміщено м. і. знімку Дрота, цілу серію пластових марок з українськими писанками, що появились були в 1950-ому році, чотири марки з портретами Основника Пласту д-ра О. Тисовського і Начального Пластуна Северина Левицького, що появились з нагоди 50-річчя Пласту, і також обкладинку "Юнака" з 1969 року, яка представляє українську церкву в "Українському селі" Глен Спей, США. Все разом старанно та чепурно надруковане і є корисною і потрібною інформацією про нашу організацію, і ми можемо радіти з того приводу, що у проводі Українського Братського Союзу маємо таких приятелів Пласту. Редакторам "Форуму" гратуємо широко з приводу такого дбайливого і гарного журналу, який виконує знаменито своє завдання: інформувати про українське життя, його культуру та про українців тих усіх, що на знають української мови.

Молоде перо

"ГІРСЬКИЙ ХОЛОД ТА ВЕЛИКІ СНІГИ ЗИМИ ЗАМИКАЮТЬ ДВЕРІ МОГО МІСТЕЧКА"...

Я живу далеко від українського середовища Нью-Йорку. Життя поза межами гамірного міста — спокійніше. Проходить воно повільно та відрізняється від Нью-Йорку багатьма прикметами.

Серед таких обставин легко забути про українське життя, бо моє проходить серед багатьох англійських книжок та англомовного товариства. Гірський холод та великі сніги зими замикають двері мого містечка, і здається, що інше життя, крім шкільного, не існує. Мої товаришки займають важливе місце у моєму житті — ми разом учимося, жартуємо, радіємо нашими перемогами, сумуємо нашими невдачами — зживаємося.

Але минає зима і приходить весна. Одного дня сижду я при моїм столику, пишу завдання. Підводжу очі й бачу чудові рожеві квіти райської яблуні, що розцвілася в нашій горі. З другої кімнати доходить до мене чарівна мелодія й тихі слова відомої української пісні. Пісня будить в мені приспане почуття. І англійської книжки якось не можу відкрити. Її не хочуть відкрити мої думки про веселі, бадьорі дні в таборах та замріяні вечори при ватрі.

Щойно тоді я збагнула, що англійські товаришки є тільки частиною мого життя. В одній хвилині всі речі, що нас єднали під час шкільного року, набули іншої вартості. Двері мого містечка відкрилися, і я побачила, що хоч воно є моїм домом, моя дорога провадить далі. Щойно тоді побачила, що дуже велика частина мого "я" належить до того рухливого Нью-Йорку, а ще більше до домівки на Другій Евеню, де закоренилися всі мої таборові мрії, переживання та спомини.

Пл. уч. Христина Левицька,
Гурток "Лебеді", 18 Курінь УПЮ-ок, Н. Й.
Зі Статичних Вістей Пл. Станції Нью-Йорк
"Чи знаєш ти..." ч. 2.

НАС ЛУЧИЛА УКРАЇНСЬКА МОВА

Часто чуємо, що багато українців живе не тільки в Америці чи в Україні, але також у різних країнах світу. Минулого року я мала нагоду відвідати два осередки українського поселення в Югославії, у провінції Сербії, а саме Кула і Новий Сад.

Новий Сад — це місто на північ від Београду. Там я побачила українську католицьку церкву й відвідала сестер Василиянок.

Сестри були дуже гостинні, говорили по-українськи та дуже гарно співали. Каплиця в монастирі була дуже гарно прикрашена вишивками. У бібліотеці було багато українських книжок, а на стінах, крім ікон, висіли портрети Тараса Шевченка та українських владик з Патріархом Йосифом на почесному місці.

Кула — це мале містечко на північ від Нового Саду. У Кулі відвідували ми монастир оо. Василиян, де живуть два українські священики, що ведуть парафію. У цьому містечку є багато українців, які називають себе рутенцями. Деякі навіть говорять "мішаною" мовою. Югославський уряд не дозволяє їм збудувати свою церкву.

Хоча наші відвідини були короткі, мені залишилися гарні сподини. Я відчула, як це добре знати українську мову, бо так ми могли порозумітися, розмовляти з сестрами та оповісти їм про життя в Америці.

пл. уч. Рома Кекіш

Гурток "Троянди", ІІ-ий Курінь УПЮ-ок Нью-Йорк (Передрук із Станичних Вістей "Чи знаєш ти?".. ч. 2, 1980, Нью-Йорк)

З нагоди дня радісних уродин нашої Мами і Бабці

ЄВГЕНІЙ ЯРМОЛЮК

складаємо на "Залізний фонд" Пластового Видавництва \$70.00.

Бажаємо нашій Мамі і Бабці багато щасливих літ!

Софія і Ярно Скрипніни

та діти, Едмонтон, Канада

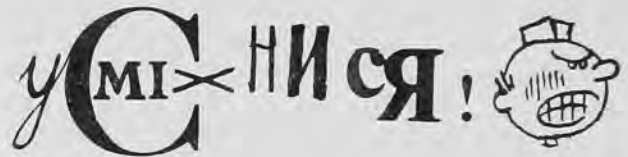
ГУТІРКИ

У пластовому таборі "Спартанки", що відбувся на оселі "Вовча Тропа" в Іст Четгем, гутірки були дуже цікаві й приємні. Ми слухали багато гутірок. Одну провела подруга Надя Світлична. Вона нам розповідала про різні звичаї в Україні, як також навчила нас гагілку "Кривий танець". Пані Раїса Мороз розповіла над про різні рослини та про те, яку користь ми маємо з них. Братчик Ромко Ковч з табору новаків розповів нам про вужів і комах. Комендант табору юнаків Роман Копач оповідав нам про Цюпу Паліїв, яка була патронкою нашого табору.

Але найцікавіша гутірка була про астрономію подруги Наді Світличної. Вона розповіла нам про сонце, місяць, зорі та молочний шлях. Всі юначки були дуже захоплені гутірками.

пл. уч. Христя Грицин

Гурток "Троянди", ІІ-ий Курінь УПЮ-ок Нью-Йорк

КОРОТКО КАЖУЧИ...

Були такі раді гостеві, що не знали, де його посадити. Так він і простяв цілий вечір...

Головою можна не лише думати, а й вививати зуби.

Спершу вліз у довір'я, а потім — у борги.

Між скрипкою і смичком були натягнуті відносини.

Знаєте, що таке котедж? — Це приміщення для котів.

З ПЛАСТОВОГО ГУМОРУ

Бунчужний до членів булавни табору:

"Сьогодні робимо алярм о четвертій годині ранку. Якщо буде дощ, то робимо о третій".

Інструктор: "Зробити вогонь з допомогою тертя двох кусників дерева дуже легко".

Юнак: "Безумовно, безумовно, друже. А це вдається особливо тоді, коли один з тих кусників дерева є сірником".

МАРУСЯ МАКСИМОВИЧ

Пл. вірл. Маруся Максимович зі своєю подругою
пл. розв. Анею Дольницькою

В останньому році пильні читачі "Юнака" напевно попали на рисунки з підписом Марусі Максимович, яка вже від довшого часу є активною співробітницею нашого журналу, виконуючи ілюстрації до оповідань чи дописів. Але це тільки одна маленька частина пластової праці та успіхів Марусі. Вона в останньому році пройшла третю юнацьку пробу і стала пластункою вірлицею у 4-ому курені УПЮ-ок у Філадельфії.

Маруся пластує від шостого року життя, коли вступила до новацтва у 1970 р. Вона відбула чотири новацькі табори на "Вовчій Тропі", як теж там же три юнацькі. Від часу здобуття проби розвідувачки Маруся, крім діловодств у гуртку, а тепер у курінному проводі, особливо цікавиться працею з новацтвом, відбула новацький вишкіл і два останні роки була сестричкою у новацькому таборі на "Вовчій Тропі". Але все ж її манять вимоги в юнацькому уладі, і тому Маруся поїхала на Міжкrajову Юнацьку Пластову Зустріч у Скелястих горах Канади 1978 року і ствердила, що немає в Пласті нічого кращого, як мандрувати і жити у природі.

Досвід і переживання цієї юнацької зустрічі спонукали Марусю зголоситися 1980 року на вишкіл інструкторок юнацьких таборів "Школи булавних" у горах Гантеру. Хто мав нагоду таборувати з Марусею у Школі булавних і бачив її провідницький хист, не подивувався, коли вона здобула на вишкілі перше місце. Але для Марусі це не був кінець її прагнень — вона підготовлялася до дальших іспитів з пластового знання та пластової постави. Це вона могла показати на 19-ій Пластовій

Орликяді, що відбулася в листопаді 1980 р. на "Союзівці", а там заслужено була обрана Гетьманівною цієї Орликяді.

Декілька днів пізніше пл. вірлиця Маруся Максимович гідно і зразково репрезентувала "Юнака" на 8-ому Балі Української Преси у Філадельфії та була одною із п'яťох вирізнених. На весну цього року Маруся кінчає середню школу, а в останньому році закінчила успішно "Рідну Школу". Вона плянує студіювати мистецтво і математику, але запевняє, що буде продовжати свою працю в Пласті як юнацька інструкторка і виховниця. А ми надіємося, що одночасно вона буде продовжати ілюстрування "Юнака" і буде нашою надійною співробітницею. Бажаємо їй дальших пластових і непластових успіхів та сповнення всіх великих задумів!

О. Кузьмович

**ОРИСЯ
ГАНУШЕВСЬКА
— "МІСС
СОЮЗІВКА
1981"**

Про Орісю ми писали вже в грудні 1978 року, коли вона репрезентувала свій стейт — Ровд Айленд на конкурсі "Місс Джуніор" в Америці, добула перше місце і нагороду за найкращу знімку, як також брала участь у славній "Орендж Бовл Парейд" на Фльоріді, яку рік-річно оглядають мільйони людей на телевізії.

І ось знова Оріся — тепер уже студентка третього року каледжу та старша пластунка — появилася на сторінках нашої преси зі своїм завжди теплим і скромним усміхом. Цим разом наша Оріся саме у свій двадцятий день народження добула перше місце у щорічному змаганні на місце "Місс Союзівки" восени 1980 року. З радістю мусимо підкреслити, що всі ці успіхи Оріся добуває не лише за свій зовнішній вигляд, але й за свою активність у студентському та пластовому житті та за своє постійне намагання ширити правду про Україну серед чужинців.

Зміст

ЮНАК

журнал
пластового
юнацтва

18-ий

1980

Річник

Заувага: перше число після наголовка статті (перед дужкою) означає число журналу, а число в дужках — сторінки, на яких надрукована стаття чи інший редакційний матеріал.

I. ІДЕОЛОГІЯ І ВИХОВАННЯ

1. Вступні статті, гутірки, розмови з юними друзями тощо

Запалюємо Святвечірню Свічку 1 (2)

Незабутні дати січня 1 (4)

Подруга Гребля — Гутірки з юними друзями:

Що дає нам святкування українського традиційного Різдва 1 (3)

Чи діти мають обов'язки супроти батьків 2 (2)

Той самолюб, хто байдикує, коли всі працюють 3-4 (3)

Чим обдарувати маму в День Матері 5 (2)

Як відбувалася VIII Конференція Українських Пластових Організацій 6 (2)

"Не забудь юних днів — днів весни..." 7-8 (2)

Чим збагатило нас цьогорічне літо? 9 (2)

Будьмо активними в акції допомоги політичним в'язням 10 (2)

В Україні руйнують церкви 11-12 (2)

II. ЛІТЕРАТУРА

1. Оповідання, нариси, есеї, спомини

Вовк Віра — Черевики 5 (9-10)

Войтович Андрій — Стійка 6 (14-15)

В. П-я — Лісові Троянди 10 (5)

Ю. Гундич — Їжак-господар 11-12 (17)

Загайкевич Роман — Глечик квасного молока 5 (4)

Зілинська Людмила — Бунт 5 (10)

Ксеня Микола — Кроти і жаба 10 (5)

Кузьмович Ольга — Кунта і Вольтер 2 (4-8)

Максимович Анна — Крайня 3-4 (12-14)

Савицька Іванна — Перша стійка 11-12 (9)

Сент Екзюпері де Антуан — Нічний політ 7-8 (6-7)

Стасів-Калинець Ірина — Дитячий телефон 7-8 (8-11)

Ю. Л. — Перед Різдом 1 (12)

Чайна Євгенія — Лицар на білому коні 11-12 (7)

Чайна Євгенія — Зустріч 11-12 (21)

Ярмиш Юрій — Старий годинник 1 (10-11)

Ярмиш Юрій — Троянди 6 (7)

Ярмиш Юрій — Скрипка 11-12 (6)

** Вигляд і вдача Шевченка 3 (5)

2. Репортані

Г. М. — Прогулянка в Карпати 11-12 (13)

О. Н. — "Лис Минита" кінчає тридцять років 11-12 (11)

Кузьмович Ольга — Зустріч з перекладачкою віршів Шевченка 3-4 (4)

О. Кузьмович — Першун — пл. учасник Тиміш Ганкевич 11-12 (19)

Л. Ю. — Цигани 11-12 (20)

Манастирський Іван — Поїздка етнічних редакторів 9 (17-19)

Панченко Микола — Що розповідають Ніна і Святослав Караванські 3-4 (10-11)

П. Х. — Олімпіада і змагуни в СРСР 7-8 (20-21)

Якір, ЧМ — Поїздка в Україну 6 (3)

Ямінський Борис — Марія Тереса і її час 9 (13-14)

** Лейк Плейсід — місце зимової Олімпіади 2 (11)

** Надія Світлична в Трентоні 7-8 (5)

3. Вірші

Бойченко Валерій — Україні 11-12 (3)

Калинець Ігор — Церква 11-12 (3)

Караванський Святослав — Щасливої дороги 7-8 (3)

Караванський Святослав — Пісня бійця 7-8 (4)

Лепкий Богдан — Святий Вечір 1 (4)

Лубська Ольга — Святий Вечір 1 (5)

Світлична Надія — Синові 1 (4)

Світличний Іван — Ненаписані листи 10 (3)

Ситник Михайло — Сніжинка 2 (3)

Стефанович Оленка — Великодне, На Великдень 3-4 (2)

Стус Василь — Самота 7-8 (4)

Теліга Олена — Пломінний день 2 (3)

Храплива Леся — Спів янголів у Різдвяну ніч 1 (6)

Яхневич Оріся — Матерям 5 (7)

** Тиха ніч 1 (4)

4. Пісні

Баяда про мальви 5 (11)

Буде жити Твоя пісня 9 (12)

Во Вифлеємі 11-12 (18)
Вчимося гагілки 3-4 (15-16)
Далекій мій краю 6 (18)
Гей у лузі 10 (23)
Ніжність 7-8 (19)
Нова радість стала 11-12 (18)
Сійся, родися 10 (25)
У Львові, у Львові 10 (25)

5. Рецензії

а) Що читати:

Винницький Андрій — Спогади дисидента 5 (8)
Джулинська Мотря — "Окоцвіт" — казка Олеся Бердника 6 (12)
Калимон Т. — "Сім'я дикої качки" Є. Гуцала 6 (12)
Кузьмович Ольга — "Камінні ступені" О. Тарнавського 10 (24), "Папуа, Нова Гвінея" і "У царстві коралів" 10 (24)

б) Нові платівки:

Кузишин Олесь — "Ватра" та "Візерунки шляхів" 9 (11),
"Сузір'я" 6 (21)
Нові платівки 5 (17-18)

в) Мистецтво:

Новий збірник пісень 11-12 (26)
Салая Н., Микитчак О. Виставка українських мистців
неконформістів у Мюнхені 2 (14)

III. МОЛОДЕ ПЕРО

Поезія:

Матушевська Галя — У школі 10 (18)
Сагайдаківська Тася — Радість 3-4 (16)

Проза:

Брикович Христя — Різдво на Україні 3-4 (16)
Верига Петро — Мій приятель 2 (19)
Вовк Андрій — Двобій у космосі 10 (21)
Даревич А. Д. — Космічна авантюра 5 (14-15)
Даревич А. Д. — Вже весна краса 9 (20)
Джулинська Мотря — Якби І. Франко жив тепер... 5 (6)
Дмулинська Мотря — Символіка поезій Олександра Олеся 10 (19-20)
Гурська Т. — Зустріч з Валентином Морозом 5 (15)
Калимон Т. — Україна — яка вона? 10 (19)
Мізіук Юрій — Тристаріччя Трентону 5 (22-23)
Мізіук Юрій — Що це культура 10 (18)
П. С. — Спеціальний спогад 2 (8)
Слупчинський Орест — Боротьба в галантії 7-8 (16)
Ціховлас Андрій — Великдень дома 9 (8)
Юрчук Х. — Іван Франко — сучасник 10 (20)

IV. СУЧАСНІ ВИЗНАЧНІ УКРАЇНЦІ

Кузьмович Ольга — Ніна Строната-Караванська, Святослав
Караванський 3-4 (8), Маруся Бек 6 (6), Павло Плішка 10 (4)

V. УСПІХИ НАШИХ ПОДРУГ — ДРУЗІВ

Братчик Славко — Оленка Сайкевич 7-8 (17)
Кузьмович Ольга — Леся Гурська — репрезентантка
"Юнака" обрана кравлею української преси 2 (9)

Онишевич Всеволод — Роксана Волосенко 1 (11)
Щур Наталка — Петруся Щур 5 (5-6)
** Аля Роговська 10 (7)
** Марта Лідія Король 3-4 (11)
** Марта Максимець 5 (5)
** Надія Комарницька 6 (20)
** Люба Завадівська 5 (15)
** Пластова родина виграла 10000 дол. 6 (9)
** Пластун президентом МЗОС 6 (5)
** д-р Христина Падох 6 (20)

VI. УКРАЇНОЗНАВСТВО

Батько і син 7-8 (6)
Вигляд і вдача Шевченка 3 (5)
Вітаємо ОДУМ 10 (8-9)
Данило Заболотний 5 (7)
Листуймося з українськими політичними в'язнями 10 (3)
"Зелений друг" Лесі Українки 2 (3)
Пам'ятник Шевченка в Парижі 3-4 (7)
Про пісню "Марічка" 9 (9)
Різдвяні страви 1 (7-8)
Синьоока сестра України 6 (8-9)
У 30-ті роковини смерті пластуна Р. Шухевича 3-4 (6-7)
65 років від бою на Мамівці 5 (3)
Як святкували Різдво в різних частинах України 1 (6)

VII. ПЛАСТУВАННЯ

Дещо з історії 10-го куреня "Чорноморці" 3-4 (9)
Зимова Олімпіада 1980 — місце перших пластових таборів 2 (10)
НПС в США проголосила Пластову Олімпіаду 2 (10)
Пам'ятайте про добре діло на таборах 5 (13)
Пластовий Ансамбль "Водограй" 6 (13)
Л. Ю. — "Вітчизні обіти складаю..." 11-12 (5)

Із пластових зайнять:

Змаг для юнацтва 1 (18)

З прантичного пластування:

А як буде з куховаренням? 6 (22-23)
Про варення в полі 6 (24-25)
Приготуйтеся на мандрівку? 6 (22)
Час думати про мандрівку 3-4 (19-20)

VIII. СПОРТ

Дещо про Зимові Олімпіади 2 (10)
Олімпіада Української Вільної Молоді в Аргентині 10 (6-7)
Понад 350 учасників змагалося в 8-их Ігрищах 1 (25-26)
Українські Олімпійські Ігрища 2 (12)

IX. ХРОНІКА ПЛАСТОВОГО ЖИТТЯ

Борис М. — "Золота Булава" 1 (24)
Борис Р. — Мої вакації в Мехіко 9 (26)
Біланюк М. — Вечір "Юнака" в Торонто 5 (25)
Винницький А. — Враження з Лісової Школи 1 (14)
Градюк З. — С.В.Т. 1 (23-24)
Даревич А. — Моє таборування 5 (26)
Даревич А. — Моє таборування 3-4 (23-24)
Добрянська Христина — Моє перше юнацьке Свято

Весни 11-12 (29)

Завадівська Л. — 30-річчя Пластової Станиці в Клівленді 7-8 (24)

Зинюк Х., Ясінська М. — З життя Пластової Станиці у Вашингтоні 7-8 (25)

** Змаг юнацтва закінчився успішно 11-12 (27)

Кидонь А. — "Золота Булава" 2 (24)

Ковч Дарця — Табір ім. Цюпи Паліїв "Спартанки" 11-12 (27)

Куровицька О. — У "німецькому таборі" 1 (22-23)

Кічоровська М. — Вечір Симоненка 7-8 (25)

Литвин Маруся — Табори юнацтва в Аргентині в знімках 11-12 (30)

Микитчан О. — Інформативний вечір 5 (27)

Мізюк Ю. — Споми́ни з вишколу юнацьких виховників 7-8 (22-23)

Мізюк Ю. — Трентон на 17-й Орлініаді 9 (25)

Мізюк Ю. — Трентон святкує Симона Петлюру 2 (23)

Павлів М. — Мої літні вакації 7-8 (24)

Подруга Мотря — Вечір "Юнана" 5 (25)

Пластун — Останній шлях сл. п. Романа Сосяка 9 (7-8)

Раделицький М. — Річниця смерті С. Бандери 1 (21)

Сімків А. — Моє таборування 5 (27)

Сімків А. — До Урбіно з "Хортицею" 7-8 (23)

Смолинець Г. — Подертий черевин 7-8 (24)

Собенко Карло — Закриття Першої Української Вільної Олімпіади 11-12 ((28))

Чолган Я. — День Солідарності 5 (26)

Шаран Ю. — Українське традиційне Різдво на телебаченні 5 (27)

Шонк Ігор — 24-годинне турне на роверах 11-12 (29)

Фецик М. — Моє таборування 7-8 (25)

Щепанська М. — Табір на колесах 2 (25)

** Орлініада 1979 1 (20-21)

** Пластовий табір "Піонер" 2 (23)

** Читачі, дописувачі і анкета 2 (24)

** Акули 3-4 (23)

** День Солідарності 3-4 (24-25)

** З життя Пластової Станиці у Вашингтоні 9 (21)

** Свято Юрія на "Вовчій Тропі" 9 (24-25)

Х. РІЗНЕ

1. Реданційне:

Замість квітів 1 (28), 2 (28), 3-4 (28), 5 (28), 6 (27-28), 7-8 (27), 9 (27-28), 10 (27-28), 11-12 (32)

Привітання різдвяні 1 (2)

Привітання великодні 3-4 (2)

Просимо вибачення 1 (17), 3 (18), 7-8 (27), 9 (15)

Повідомлення про табори 3-4 (17), 5 (16), 5 (18)

Редакція дякує за привітання 3-4 (21), 5 (24), 7-8 (26), 9 (14-15-16)

Список датів на Пресфонд і список дарункових передплат 1 (28), 2 (28), 3-4 (28), 5 (28), 6 (28), 9 (28), 10 (27-28), 11-12 (22, 32)

2. Пластунам на вушно:

Гуцульський сердан можна зробити самому! 11-12 (24)

Квіти на різдвяний ярмарок 10 (26)

Побажання з Різдом і Новим Роком 1 (13)

Робимо прикраси на ялинку 11-12 (25)

Як хоронитися перед холодом 2 (18)

3. З природи і техніки:

Бук 6 (10)

Зозулина вдача 6 (17)

Снігурі 2 (17)

4. Філателія:

Австрійська пошта й СУФА відзначають Марію Тересу 2 (16)
Великі святкування з нагоди випуску різдвяної марки у

Відні 6 (16)

Різноматнітні тризуби 3-4 (19)

Українська філателія 1 (17)

5. Різне та цікаве:

З України 10 (13)

Різдвяне різне та цікаве 1 (19)

Різне та цікаве 6 (25)

6. Треба нам знати:

Визначні співачки 10 (13)

Генерали з Лемківщини 6 (5)

Драматична поема про Дмитра Вітовського 11-12 (4)

Полковник Дмитро Вітовський 11-12 (4)

Чому святкують Різдво 25-го грудня? 1 (5)

7. Загадки і розваги:

Без слів 6 ((26))

Загадки 6 (20)

Із пластового гумору в "Лісі Микиті" 11-12 (11)

Лисиця і гуска 10 (26)

Мовні загадки 9 (19)

Пишемо на одну літеру... 3-4 (18), 7-8 (21)

Прецілі 1 (16), 2 (22)

Розгадки 6 (26), 9 (22)

Словогра 2 (20), 5 (21), 9 (19)

Усміхніся 1 (24), 9 (23)

Хрестинівка 2 (21)

8. А що ви на це?

Маруш Ігор — Чи залишусь вірний пластовим ідеям? 11-12 (10)

Матеріали по-англійськи 10 (12)

Організація пластового табору 5 (13)

Станиця під нерівництвом юнацтва 7-8 (13)

Українські дівчата в Торонті 6 (19)

Чи занепад моралі у Пласті? 5 (12)

Юначки про "Юнана" 2 (15)

9. Листування, привіти, заклини:

До нас пишуть 3-4 (24), 3-4 (21), 7-8 (25), 9 (21), 10 (11-12), 11-12 (22)

Наші приятелі 5 (24)

Пізнаймо наші народні музичні інструменти 11-12 (23)

Поможіть юнакові з Бразилії 3-4 (22)

Привіти 3-4 (22), 10 (14-15-16), 11-12 (22)

НЕ ВИБИРАЙМОСЯ НА ЛЕЩАТА БЕЗ ЗАПРАВИ!

Місяць лютий на північній півкулі — це звичайно час найкращого снігу, а тим і використовування всіх можливих вільних днів на поїздки на лещата. Біда лишень у тому, що більшість з нас немає часу ані можливості відповідно заправитися до фізичних вимог з'їздового чи плаского бігу на лещатах, і біль м'язів та загальна втома відбирає часто цілу приємність того найкращого із зимових спортивів. Але брак заправи спричиняє не лише біль м'язів і втому, а також часті випадки зломання, натягнення чи вивихнення. Отож усі "професійні" лещатарі (лижварі) та вчителі їзди конечно поручають суху лещатарську (лижну) заправу.

Біг, їзда на вельосипеді, плавання, а передусім скакання через шнур — це підстава доброї лещатарської заправи. Але це, розуміється, не вистачає. Знавці дуже дораджують вправи на зміцнення м'язів рук, як ось напр. підношення на руках на поруччі або підношення тягарів руками. Див. р. 1.

Для кращої вправи м'язів ніг до з'їздового бігу дораджують вправляти перескакування обидвома ногами з одного боку на другий; див. рис. ч. 2. Такі перескакування треба робити принаймні 10 разів. Доброю вправою на ноги є перескакування двох ступенів на сходах, що

здається не важко виконати, коли ви не вживаєте постійно вінди. Див.рис. ч. 3.

Все це можна послідовно провести перед їздою на лещатах. Але вже на з'їздах знавці та лікарі дораджують також увагу і розсудливість. Заки поїдете на найвищі з'їзди, спробуйте один-два рази на низьких, найлегших, навіть коли це не годиться з вашим почуттям вправленого лещатаря. Останні два з'їзди лещатарського дня повинні бути також вже на легших з'їздах. Кажуть лікарі, що найбільше випадків зломань на лещатах буває в кінцевих годинах дня, коли втомлені м'язні ніг відмовляють навіть добрим лещатарям послуху. Але навіть після втомливого дня треба саме ті всі напняті м'язні натягнути в "інакший бік", як впродовж дня. Декілька похилень вперед допомагають тоді вам для відпруження краще, ніж сидження в колибі чи в авті. Див. рис. ч. 4.

Все це лише дуже звичайні та загальні вказівки, але вони напевно пригалають вам, що ваше тіло без відповідної заправки не може "переставитися" із шкільної лавки чи вигідного крісла при телевізорі на ту напружтв, якої вимагає лещатарський спорт.

Останнє літо Оріся посвятила всеціло на пластування, була інструкторкою у вишколі-таборі "Школи булавних" у Гатері, а відтак у таборі юначок біля Чікаго.

У ролі "Місс Союзівки" вона виступила на Балі Української Преси у Філадельфії і там

своєю участю збільшила ще ряди пластунок, яких між цьогорічними кандидатками на Краля Балю Преси було чотирнадцять з усіх дев'ятнадцятьох.

ПЛАСТУНКИ ГІДНО РЕПРЕЗЕНТУЮТЬ УКРАЇНСЬКУ ПРЕСУ

На Восьмому Балі Української Преси в листопаді 1980 р., що рік-річно відбувається у Філадельфії заходами фінансової комісії при СФУЖО і Спілки Українських Журналістів Америки, наші пластунки були винятково численно й успішно заступлені, тому хочемо це окремо відмітити в "Юнаку", бо ледве чи загальна українська преса зверне увагу на цей факт.

Цього року дев'ятнадцять молодих дівчат репрезентувало українські журнали, які появляються на терені США, а з них 14 — це активні пластунки. Між ними були: Уліта Ольшанівська — обрана Кралею Балю Преси, що репрезентувала "Народну волю", Софія Януш, яку обрано одною з т. зв. "князівен", виступала від журналу "Квітучі береги", Маруся Максимович, що заступала наш журнал (про неї пишемо окремо) і була між вирізненими, Юля Федик, яка репрезентувала щоденник "Америка", вирізнено Ірину Нога-Гілберт, що заступала "Українку в світі", Оленку Захарчук, репрезентантку "Лиса Микити", та Любу Кущнір від журналу "Наше життя".

Крім того, в конкурсі взяли ще участь такі пластунки: Таня Фаріон від журналу "Шлях", Ліда Ганічак від "Нашого голосу", Марта Сенник від "Екрану", Ляріса Слюсаренко від "Наших днів", Роксоляна Ярема від "Бюлетеню Українського Золотого Хреста", Ніна Пацовська від "Вістей СФУЖО" і новачка Ксенія Гевка, що репрезентувала дитячий журнал "Веселку".

Цю велику групу пластунок доповняли ще Тереса Копаниця, яка репрезентувала поневолену пресу в Україні, Оріся Ганчківська — "Місс Союзівка" і Леся Гунська — минвлорічна Краля Балю Преси і минвлорічна репрезентантка "Юнака", яка на прощання виголосила зворушливе слово, в якому розказала присутнім про те, як пластунки у Сіракуз стараються допомагати своєму пластовому журналові "Юнакові".

Справді, ми можемо бути горді, що маємо серед пластунок таких репрезентанток і таких ентузіясток української преси, а вже зокрема "Юнака".

Уліта Ольшанівська

Софія Януш

Марія Максимович

Юлія Федик

Ірина Нога-Гілберт

Олена Захарчук

Любомира Кущнір

Таня Фаріон

Ліда Ганічак

Марта Сенник

Роксоляна Ярема

Лариса Слюсаренко

Ніна Пацовська

50 років від появи „Молодого Життя“

а далі щораз частіше находимо в хроніці докази переслідування Українського Пласту польською владою, читаємо, як пластуни носили їсти політичним в'язням і як пластуни тримали стійку біля Божого Гробу. У перших числах „Молодого Життя“ находимо прихильні оцінки праці Пласту таких письменників, як Константина Малицька і Катря Гриневичева. а у десятиріччя Пласту пише привіт Пластові голова Т-ва „Просвіта“ Михайло Галушинський.

У 1924 році починається другий період видавання „Молодого Життя“, коли редакцією займаються молоді, повні творчих задумів пластуни. Тоді „Молоде Життя“ перетворюється у всебічний журнал пластової молоді з численними літературними спробами. На сторінках зміненого формату, а теж і змістом „Молодого Життя“ від 1924-го до 1930-го року пишуть такі пізніші поети і публіцисти, як Богдан Кравців, Юрій Косач, Т. Довгаль, В. Янів, Є. Ю. Пеленський, П. Ісаїв, Е. Жарський, А. П'ясецький. Головним редактором від 1926 року стає Богдан Кравців.

Із розв'язанням Українського Пласту польською владою 1930 року „Молоде Життя“ перестає появлятися. В часі нелегальної дії Пласту місце „Молодого Життя“ заступає журнал „На сліді“, а відтак „Дорога“ під редакцією теперішнього Начального Пластуна Юрія Старосольського, як теж якийсь час ред. Богдана Гощовського.

Але коли після закінчення Другої світової війни відновляється легальна дія Пласту, „Молоде Життя“ знову стає журналом пластової молоді і виходить спершу неточно в роках 1951-54, а відтак уже правильно як місячник під редакцією невідомого пл. сен. Богдана Кравцева. Соте число „Молодого Життя“ бачить світло денне вже на новому місці поселення, а це в Детройті в США, під редакцією пл. сен. Є. Кульчицького. Знову змінений формат, знову цей журнал служить якийсь час, як і на початку віднови у Німеччині, усім трьом уладам, значить — новацтву, юнацтву і старшому пластуству.

Від 1954 року бачимо нові зміни у видаванні і редакції, яку ще раз перебирає пл. сен. Богдан Кравців. „Молоде Життя“ стає журналом лише для пластового юнацтва, а „Готуйсь“ виконує завдання як журнал для УПН.

У лютому 1921 року появилася у Львові, на західних землях уперше журнал пластового юнацтва п. н. „Молоде Життя“. Скромна обкладинка з пластовим знаменом, сірий, поганий папір — ось так виглядало це перше число пластового журналу, що „крізь бурі і негоди“ виходив під цією назвою, хоча з довгими перервами аж до 1959 року.

Першим його відповідальним редактором був Степан Тисовський, брат д-ра Олександра Тисовського — Основника Пласту, а після його передчасної смерті відповідальність перебрав проф. Володимир Кузьмович.

Два перші роки журнал, як єдиний пластовий журнал, дає статті на виховні теми, хроніку пластового життя, матеріали до пластових іспитів, вказівки, дещо з пластової творчості. У першому числі находимо вірш молоді пластуни Христини Очеретної з полку ім. кн. Ярославни, що починається так:

„Глядіть, як сяють блиском надії
Завзяті лиця дружини,
Бож в Тобі, Пласте, щастя і мрії
Нової духом людини...“

У тому числі є також стаття на тему „Як виробляється характер“ і хроніка „Із нашого життя“. У цій хроніці і в дальших числах вже точно подавані всі пластові події, як напр. участь пластунів у Йорданському Святі на львівському ринку, що було завжди особливо величне. В одному з перших чисел пластуна Б. Окиш описує свої враження з мандрівки на Моківку, що її провели коші зі Львова і Стрия.

У 1959 році фінансові та видавничі труднощі вривають появу "Молодого Життя", так сказати патетично "на завжди". Така добре відома назва, що роками була тісно пов'язана з Пластом, залишається спершу для пластового видавництва, а відтак для пластової кооперативи.

Аж у 1963 році народжується новими силами і з новими задумами місячник для пластового юнацтва під назвою "Юнак". І йому вже за рік буде двадцять років "життя" — але в порівнянні з "Молодим Життям" — "Юнак" ще молодик і далеко не переходив стільки "бур та негод", як його попередник.

Яка шкода, що не можемо нашим теперішнім читачам "Юнака" показати зразки чисел

"Молодого Життя" з усіх його п'ятих періодів появи. Скільки там цікавого і досі актуального матеріалу, скільки думок і молодечого пориву. Але чи захопив би цей журнал сьогоднішніх вибагливих молодих читачів? Чи промовила б до них глибока віра і оптимізм покійного вже поета і пластуна Богдана Кравцева, що писав у "Молодому Житті": "Я вірю, що колись з нами на Велику Стрічу прийдуть тисячі. Своїм захопленням запалимо серця тих, між якими йдемо, збудимо їхню приспану молодість. Бож ми молоді і хочемо всім дати те, чого й ми бажаємо: сили, сонця і волі!"...

О. Кузьмович

Висліди 19-ої „Орликіяди”

Заки ще наші пильні дописувачі напишуть свої враження з 19-ої Пластової Орликіяди на "Союзівці" 8-9 листопада 1980 р., подаємо для зацікавлених її висліди та деякі інші інформації.

В Орликіяді взяло участь 10 пластових станиць із Східного Побережжя та дві пластові станиці далеко віддалені, а це Дітройт і Торонто. Разом було 226 учасників, поділених на 15 дівочих загонів та 11 хлопячих.

Комендантом 19-ої Орликіяди був ст. пл. Богдан Курчак, бунчужним ст. пл. Петро Щерба, обидва з Куреня УСП ім. Гр. Орлика, а писарем ст. пл. Оля Стасюк з куреня УСП-ок "Буреверхи". Головним суддею був пл. сен. Микола Курчак з куреня УПС ім. Гр. Орлика.

Крім куреня УСП "Буреверхи", цим разом "Орликівцям" допомагали у проведенні Орликіяди також члени з куренів УСП і УПС "Чорноморці" тому, що темою 19-ої Орликіяди було "Українське Чорне море".

У загальному висліді серед юнаків добули шість перших місць:

- 1) 15 Кур. ім. І. Чмоли — Торонто — 45 пунктів,
- 2) 21 Кур. ім. Е. Коновальця — Нью Йорк — 43 пункти,
- 3) 49 Кур. ім. Д. Вітовського — Трентон — 42 пункти,,
- 13 Кур. ім. Т. Чупринки — Детройт — 42 пункти,
- 4) 3 Кур. ім. І. Мазепи — Нью-Йорк — 34 пункти,
- 5) 45 Кур. ім. В. Великого — Вашингтон — 30 пунктів.

Між юначками шість перших місць здобули такі курені:

- 1) 10 Кур. ім. О. Кобилянської — Детройт — 46 пунктів,
- 2) 38 Кур. ім. М. Тарасенко — Пассейк — 44 пункти,
- 3) 14 Кур. ім. О. Теліги — Філадельфія — 40 пунктів,

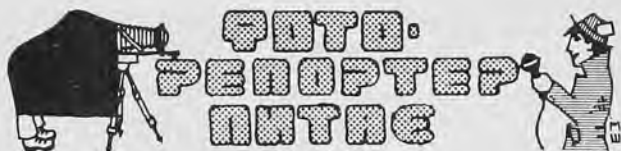
Зліва: Першуни "Орликіяди" 1980 р., юнаки: Микола Біланюк, Євген Дувалко, Тарас Снігура, Юрко Іванчишин, Дмитро Перекліта, Михайло Біланюк.

- 44 Кур. ім. О. Джиджори — Ньюарк — 40 пунктів,
- 4) 4 Кур. ім. О. Басараб — Філадельфія — 38 пунктів,
- 5) 50 Кур. ім. О. Лятуринської — Вашингтон — 37 пунктів.

За експонати мистецької самодіяльності нагороди одержали:

- 1) 49 Кур. ім. Д. Вітовського — Трентон,
- 2) 47 Кур. ім. С. Бандери — Ньюарк,
- 3) 44 Кур. ім. О. Джиджори — Ньюарк.

Вирішення за найкращі відповіді в панелях одержав 10 Кур. ім. О. Кобилянської з

Чи цікавишся спортом?

пл. розв. Павло Федішин, 15 років, Лондон, Великобританія:

Я дуже цікавлюся спортом, найбільше копаним м'ячем. В Лондоні ми маємо часто можливість грати, бо тут є багато парків і спортових теренів.

Копаний м'яч є дуже популярним спортом у Великобританії, а також між пластунами. На літньому

таборі на Верховині кожного року Пластова Юнацька дружина, в якій я також граю, грає проти місцевої молодечої Валійської дружини. В мене нема улюбленого спортсмена, але я маю улюблену спортову дружину. Це є "Арсенал" і вона грає в Північному Лондоні. "Арсенал" — це одна з найкращих дружин в Англії і я часто їду дивитися як вони грають.

пл. уч. Адріян Дмитренко, 13 1/2 року, Гурток "Орли", 3 К. УПЮ-ок в Нью-Йорку.

Я граю бейзбол у дружині нашої місцевости, а також футбол з товаришами. Моя улюблена дружина бейзболу це "Єнкі", а в змаганнях за світове мистецтво (Ворлд Сірієс) я був за "Філіс" і на щастя — вони здобули першенство. Мій улюблений грач — це Рон

Гурді, який є "пічером" у дружині "Єнкі". Цього року я вибираюся поїхати на спортовий табір на "Вовчий Тропі".

пл. уч. Христина Добрянська, 12 років, Гурток "Лисиці", 18 К. УПЮ-ок в Нью-Йорку.

Я найбільше люблю дивитися, як в школі св. Юра вправляють відбивання ку. Наша класа також має спорт — я граю відбиванку. На цьогорічному моєму першому юнацькому таборі ми часто грали відбиванку. Я також дуже люблю їждження на роликах. Це

дуже популярний спорт в Нью-Йорку. Я вправляю на подвір'ї коло хати, а як мамі нема вдома — то в кухні. Часами я ходжу до спеціальних залів, де їздиться на роликах до музики. Я хотіла б, щоб відбиванка стала більш популярною і щоб важливіші змагання відбиванки можна було оглядати на телевізорі, а не як досі — тільки бейзбол, гокей і кошівку.

Детройту, а за найкращу мистецьку точку 14 Кур. ім. О. Пчілки з Філядельфії.

Гетьманівною 19-ої Орликіяди обрано пл. вірл. Марусю Максимович з 4-го Кур. ім. О. Басараб у Філядельфії, а її заступницею пл. розв. Роксану Гнатейко з 38 Кур. ім. М. Тарасенко з Пассейку. Гетьманичем 19-ої Орликіяди став пл. розв. Боян Онишкевич з 49 Кур. ім. Д. Вітовського з Трентону, а його заступником пл. розв. Мирон Рудницький з 13 Кур. ім. Т. Чупринки з Детройту.

На Орликіяді були присутні: Начальний Пластун — пл. сен. Юрій Старосольський, голова ГПБулави — пл. сен. Любомир Романків, голова КПС у США — пл. сен. Євстахія Гойдиш і крайові коменданти в США — пл. сен. Ірина Куровицька і пл. сен. Юрій Тарасюк. Був також присутній голова Чорноморської Ради — пл. сен. Яро Гладкий.

19-та Орликіяда пройшла дуже успішно при участі понад 300 пластуна, а її організатори вже підготовляються до "ювілейної" 20-ої Орликіяди, темою якої буде: "Пласт наша гордість і мрія!".

ПОСТРІЛИ З ЛУКА

— Говорять про блудних синів. А блудних дочок хіба нема?

— Молода акторка виходила зі себе, бо не могла увійти у свою ролю...

— Гідних ворогів теж треба заслужити...

— Це нетактовно називати посивілих графоманів "початкуючими авторами"...

Д. Арсенич

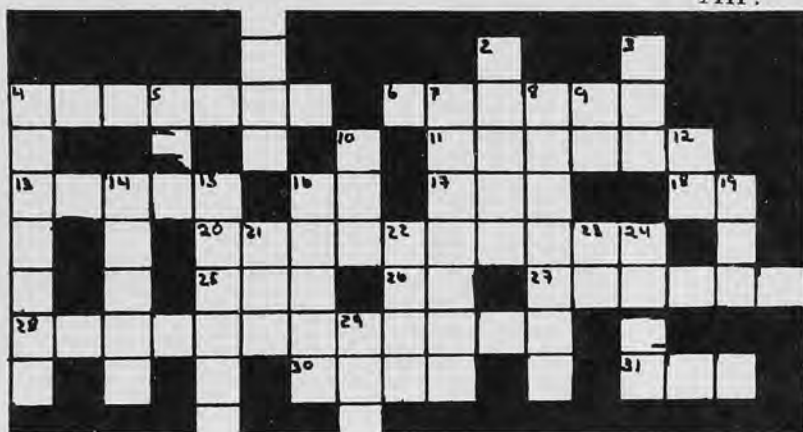
За часів визвольної боротьби Україна видала багато поштових марок. До того часу в деяких частинах України уживали марки Австро-Угорщини, Польщі та приватні "земські пошти".

Раптом східня та західня України стали незалежними і треба було видати марки, отже вийшла серія 5 "шагівок". Тому, що їх не було досить, уряд дав дозвіл передруковувати старі російські марки. Багато міст, напр. Київ, Одеса, Харків, Полтава, Катеринослав, та безліч міст на Поділлі передруковували з тризубами. Вийшло потім 14 "гривнівок", які були мало в ужитку тому, що вони вийшли зараз

перед большевицькою і польською окупаціями. Теми тих марок були: козаки, Володимир Великий, Шевченко, Петлюра, Полуботок, Мазепа тощо.

Доземо

1. Ініціали республіки, яка видала українські марки (на заході).
2. Мед — множина в родовому відмінку.
3. Передруковували марки під час румунської окупації, взад.
4. Перші марки УНР.
5. Човен старших пластунів (скорочення).
7. Частина України.
8. Малі уряди, що видавали марки перед УНР.

9. Найвища карта.
10. Ріка на Україні.
12. Корінь слова антея (це літак).
14. Пересилає листи.
15. Спастик.
16. Український анархіст.
19. Північна пошта України.
21. РЧБ (шифровано).
22. У селянина і у смерти є —.
23. БР (шифровано).
24. Столиця України.
24. Частина лиця.

Поземо

ВЕСЕЛИЙ КУТОК з "Круглих квадратів"

- Чому ти ходиш з тією Лідою?
- Бо вона інакша від інших дівчат.
- Чим інакша?
- Бо тільки вона хоче зі мною ходити.

Юнак і юначка в кіні:

Він: — Ти бачиш?

Вона: — Дуже добре!

— На тебе не віє?

— Ні!

— Маєш м'яке крісло?

— Так.

— Ззаду тебе не штуркають?

— Ні!

— То поміняймося місцями!

У м'ясарні:

— Ромцю, піди подивися, чи м'ясар має свинячі ніжки.

— Не бачу, мамцю, бо він має довгі штани і черевики на собі.

4. Славний український поет на 20-гривнівці, без 1-ої букви.

6. Славний український гетьман на 15-гривнівці, взад.

11. Місто-порт, уживали передруки тризуба.

13. Грубе африканське звіря - скорочення.

16. Третя музична нота.

17. Хата.

18. Не перебивай (ініціали).

20. Станиславів — тут були видані марки ЗУНР, тепер це Івано —.

25. Переставлені букви слова БЕБЕХ.

26. Орден Лева.

27. Герб, передрукований на російських марках.

28. Місто — українська катедра — Первому Вторая).

30. Вис — або чорна —, поетична форма.

31. Великий — (на 5-гривнівці).

ТАБІР НЕНАЧЕ ЧАРІВНА КАЗКА...

"Вовча Тропа" — табір новаків, липень 1980 р.

*Я не хочу додому... я люблю табір,
тебе й братчиків...*

(нов. Марчик Кальман)

Справді таким він був. Кожного дня, коли усміхалося ласкаве сонце, у дні — коли приємний дощик відсвіжував насичене вологістю, згущене повітря.

Гляньте!.. Дивіться... що за краса... Ранесеньке світання. Ще мерехтять на сірому небі зіроньки, які бліднуть перед горючим сяйвом золотої кулі — сонця, яке, спинаючись на обрії гір та лісів угору, голосить радість дня. Його

Брама до
табору УПН-ів
"Хлопці зеленого
бору", Іст
Четрем 1980.

налите щирим золотом проміння пробиває кожний кутік ще заспаного лісу, що окутаний білим серпанком розлитого туману. Легеньким леготом вітерець-стрибунець порушує листочками дерев та обтирає роси з шовкових трав, які у блиску сонця відбиваються дорогоцінними діамантами.

Чуєте?... Вслухайтесь... пtiчим хором оживає ліс, ціла природа. Ніжні мелодійні тони зливаються в одну симфонію, заносючи ранню молитву Творцеві.

Ще один погляд на красу сходячого сонця, ще один усміх серця пробудженому ранкові,

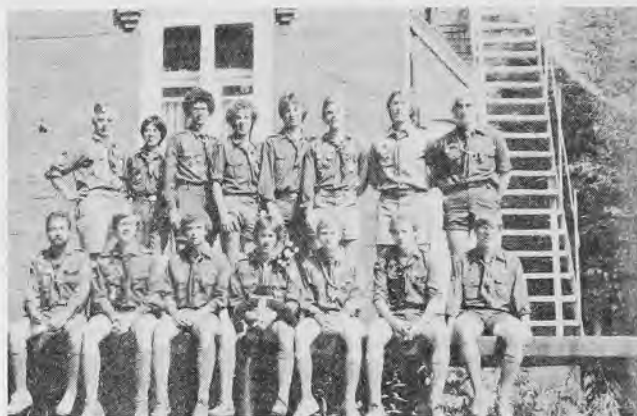
"Живі шахи" — вивели під час "Дня Пластунів".

Ст. пл. Зенно Вацлавів — читає запрошення на хрищення

Нован Юрко Граб на стійці в кривці звідунів підглядає "ворогів".

Провід табору — комендант, булава й братчини.

"Живі шахи" — братчини виносять збиту фігуру-шашку. ще один глибокий віддих у грудях, щоб набрати цілими пригорщами свіжого повітря... і чути свист, рознісся голос "Хлопці, вставайте! Вже сонечко високо!... Воно кличе на збірку до молитви, до праці, співу, гри й забави... у ліс... у воду, на прогулянку!"

Загомоніли вулики, бджілками повибігали хлопці. Піднесли прапор високо до синього неба, до золота сонця — барв волі України.

Запалюють олімпійський вогонь...

Оживає табір... ліс і діброва, гомонить рідна мова... радістю та щастям наливається Божий день.

... У сутерку, у теміні ночі горить багаття. Кругом засіли дитячі постаті... Їх білі личка блистять мідяними смужками, а очі світять горючими свічками... У глибокій тиші всі заслухані у казку — про хлопців зеленого бору, які колись — недавно на рідній Батьківщині героями захищали волю України і тепер у тяжкій неволі по тюрмах, засланнях холодної Колими...

Затріскотало багаття... блиснуло ясным світлом, і вгору високо-високо понесли до неба горючі іскри... іскорки надії. І сплелись вінцем у взаємній любові маленькі руки, на добраніч до молитви, а з грудей дитячих срібними дзвіночками у тишині ночі дрімаючого лісу задзвеніла пісня про волю України і про те, що нас чекає... Молились діти, а з ними ліс, місяць і зорі...

А ЧОМУ НЕ ТАНИЙ ПЛАСТОВИЙ ЗАРОБІТОН?

Ви бачите, як славти збирають старі газети або інші речі, які можна переробити на корисний сирівець? Це

такий давний звичай, що його нонний хіба знає. Дивне — янось наші пластуни, шунаючи за пластовим заробітком, ніяк не хочуть спробувати тієї можливості. А може наші юнаки чи юначки це роблять?

Якщо так — напишіть до редакції "Юнака" про те.

Рисунок: ст. пл. Р. Юзенів

Начальний Пластун — Юрій Старосольський під час новачного вогниа у "Дні пластуна".

Заснув табір... сплять спокійно глибоким сном "Хлопці зеленого бору". Над ними сторожами чуйними мерехтять янголами розсіяні в золоті зіроньки і в пишній золототканій шаті князь — місяць. Горить лампадка, блимає червоне світло і благословить в молитві табір-казку Божа Мати...

Різне та цікаве

ПРАКТИЧНИЙ КОМПАС

У продажі появилсь новий компас, який звертає вашу увагу, коли ви сходите з визначеного напрямку. Мандрівник носить цей компас причіпленим до пояса. Наставляє стрілку на напрям, в якому хоче йти і на більше або менше відхилення, що його передбачує. Так наставлений компас дозволяє мандрівникові на малі відхилення від визначеного напрямку, але якщо він відходить задалеко, компас починає цокати — спочатку повільно, а коли відхилення збільшується, то зі щораз більшою частотою. Цей компас — дуже практична річ, бо мандрівник не мусить що якийсь час задержуватись, щоб установлювати все новий напрям. Він придатний зокрема для мандрування вночі. Правда, цей компас досить дорогий — понад 60 амер. доларів.

7-ий СПОРТОВО-ВИШКІЛЬНИЙ ТАБІР ІМ. О. КАРАЧЕВСЬКОГО НА "ВОВЧІЙ ТРОПІ"

Сьомий спортивно-вишкільний табір, що його підготував і перевів загін "Червона Калина", відбувся цього року на "Вовчій Тропі" від 26-го липня до 9-го серпня. Табір уже своєю назвою вшанував пам'ять члена загону "Червоної Калини" св. п. О. Карачевського, якого замордували німці на 36-му році життя в 1945 році.

У таборі взяло участь 70 пластунок і пластунів і 22 члени проводу: отаман — пл. сен. Н. Нинка, осаул — пл. сен. М. Лозинський, духовна опіка — пл. сен. о. Л. Голден, канцлер — ст. пл. Л. Слободян, обозний — ст. пл. Т. Сілецький, обозна — ст. пл. О. Ярема, головний опікун — ст. пл. Н. Близнак і 13 інструкторів із старшого пластуництва.

До програми табору входили: легка атлетика, метавка, стріляння луком і крісом. Таборовики мали змогу грати в копаного м'яча, кошиківку, відбиванку та удосконалювати вміння плавати в обидвох басейнах оселі "Вовча Тропа".

Крім практичного спорту, були теж гутірки про першу допомогу, про українських олімпійських чемпіонів, вплив алкоголю, тютюну та наркотиків на здоров'я, про засади судювання і спортову поведінку.

В часі табору відбулася таборова "Олімпіада", в якій перше місце в скоку у височінь здобув пл. розвідувач А. Андріюк — 5-11" і в меті диском — 115'7".

Для розваги влаштовано дві вечірки, а в п'ятницю перед закриттям табору прощальну ватру. Табір відвідали голова КПС пл. сен. Е. Гойдиш, ККП-ок в США, пл. сен. І. Куровицька як також представники Українського Конгресового Комітету і СУМ-а та ОДУМ.

Цього року погода дописала, майже не було дощу й таборовики вповні використали час в таборі та удосконалилися у вищезгаданих ділянках спорту. Була дуже добра співпраця між комендантом і булавою, а молоді спортсменки здисципліновано відбували всі точки програми.

Першунами табору вийшли між пластунами — пл. розв. Уляна Лисняк із 30-го куреня УПЮ-ок ім. Софії Галечко в Нью-Йорку і пл. уч. Тиміш Ганкевич із 9-го Куреня УПЮ-ів ім. С. Завойовника в Нью-Йорку. Перше місце за найкращу пластову поставу здобув теж пл. уч. Тиміш Ганкевич.

Чаші для першунів уфундував пл. сен. О. Савчинський.

О. К-ин

Дорогий Юначе!

Минулого літа від 26-го липня до 9-го серпня я знова був учасником Спортивно-Вишкільного Табору (СВТ) на Пластовій Оселі "Вовча Тропа", що його zorganizували курені УСП і УПС "Червона Калина".

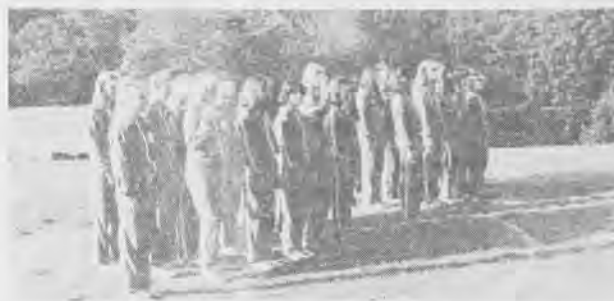
Я був четвертий раз у спортовому таборі і можу ствердити, що цей був найуспішніший. Нашим духовним опікуном був отець Лев, і ми всі раділи

Учасники та інструктори Спортивно Вишкільного Табору

Відчитання раннього наназу в таборі

Пластуни-учасниці табору СВТ

Пластуни-учасники табору

з його присутності серед нас. Отаманом Спортивно-Вишкільного Табору був пл. сен. Нестор Нинка — "Бос", а йому помагали інструктори, яких було тринадцять. Наш провід тримав дисципліну і був справедливий.

Учасників табору було шістдесят два, з того тридцять двоє дівчат і тридцять хлопців. Усі учасники мали червоні спортові одяги, а інструктори — зелені з відзнакою табору. Тому, що я був уне на т.зв. "спеціалізації" (статут тих, що вже відбули принаймні 2 табори СВТ), я помагав інструкторам і вів ділянку "спортовий

масан". Мені здається, що учасникам подобалася ця ділянка, бо в часі викладів я завжди мав тишу й усі уважно слухали мого інструктажу.

В часі табору ми вправляли майже всі роди спорту, які відбуваються на Олімпіадах. Були різні роди бігів, скоки в далечині і височині, кидання диском і кулею, стріляння з лука й кріса. Відбувалися змагання у плаванні, дружинні спорти, як копаний м'яч, відбивання, метавка і стук-пук.

Усі учасники табору жили дружно, добре, користали багато з фізичних

Інструктори табору.

Дружина копаного м'яча у СВТ

вправ і повернулися домів загартовані й виспортовані.

У двох тижнях таборування ми мали три вечірки та дві ватри. І вечірні, і ватри знаменито вдалися і не могли бути кращими в настрої та виконанні. Увесь час погода була чудова, а харч "от, так собі"... На закінчення табору учасники одержали грамоти й відзнаки. Всі були задоволені й нерадо роз'їжджались домів, жалкуючи, що табір тривав лише два тижні. Усі взаємно бажали собі: "До зустрічі на другий рік!".

пл. розв. Лесин Кмета

ДЕЩО ПРО ЮНАЦТВО ЮТІКИ

Пластового юнацтва в Ютіці під теперішню пору небагато. Виходить, що й давніше так було, бож станиці в Ютіці немає, а належимо до Сіракуз. Наш гурток "Партизани" має п'ять членів, і один переходить до УСП-ів, а гурток юначок "Соловейки" теж має таку саму кількість, що й ми. Ми — Партизани — все таки у кращому становищі, бо от перейде один з новацтва, і число втримається 5. Юначки не зможуть заповнити своєї прогаліни, бо й одна юначка переходить до УСП-ок, а з новацтва можуть дістати членом аж за два роки.

Хоч нас мало, ми під вмілим проводом нашої невтомної виховниці, одержимої Пластовою Ідеєю пл. сен. Володимири Смик працюємо над собою, чи пак "самовиховуємося" та включаємось у громадське життя української Ютіки. Юнацтво завжди бере участь у відзначуванні національних роковин чи в інших імпрезах. Юначки виступають зі співом, а юнаки з читанням чи рецитаціями. Як будувалась церква св. Володимира Великого, ми ставили п'єсу Василя Софронова Левицького "Подорож у світ краси і пригод", а прибуток з цього дали на будову церкви. Вправді ми

мусіли позичити виконавців з-поза Пласту, але вийшло все гарно. На посвяченні церкви всі пластуни помагали по своїх юних силах. Громада для нас — як друга велика родина, і ми живо цікавимося її життям та не стоїмо осторонь. Ми знаємо, що єдина надія на продовження існування українського життя в Америці — це національно вихована молодь, свідомо свого обов'язку перед Батьківщиною.

Всі ходимо до Школи Українознавства і двоє з нас здало матуру: пл. розв. Христя Линкей і пл. сноб Леонід Герець.

Пластуємо завзято. Їздимо на табори й зустрічі. Відбуваємо вишколи новацьких і юнацьких виховників, а навіть і Лісову Школу.

Велику радість ми мали, як на 18-й Орлиніаді одного члена нашого гуртка "Партизани" обрали Гетьманичем!

І наш невеликий заробіток із продажу печива пересилаємо на пресфонд "Юнана": 25.00 дол.

Леонід Герець

Юнацтво з Ютіки на Святі Весни зі своєю виховницею пл. сен. В. Смин

ХРОНІКА

ТАБІР "13 ГІРСЬКИХ ПРИГОД" 13-го куреня юнанів в Едмонтоні ім. Петра Конашевича-Сагайдачного

Всі кажуть, що число тринадцять нещасливе і треба його завжди уникати, але в нашому таборі число тринадцять багато разів було для нас досить добрим, і тому ми вибрали ім'я табору "13 гірських пригод". Появу числа тринадцять побачите в наступних споминах з цього табору.

Високогірський мандрівний табір 13-го куреня юнанів в Едмонтоні відбувся від 5-го до 13-го липня 1980 року. Табір відбувся в "Ренджер Крік примітивнім кемпсайт" в Національній Парку Джаспер, недалеко містечка Джасперу. В таборі брало участь 13 членів, 11 юнанів та ст. пл. Юрій Дитиняк (комендант) і ст. пл. Любомир Маркевич (заступник коменданта).

Вранці 5-го липня ми виїхали з Едмонтону на місце табору. Їхали ми у двох "венах" і їхали майже цілий день; коли приїхали на місце табору, то були дуже змучені їздою і не дуже хотіли розтаборюватися. Поляна табору була в лісі далеко від головної дороги, але ім'я "примітивне"

не дуже до цього підходило, бо застали ми тут дерев'яні сходи, які лучили нас з площею, де були наші "вени", як теж гарні столи і лавки, а найважливіше — гарні дерев'яні лятрини. Тому не тяжко було розтаборитися, що ми і швидко закінчили, відкрили наш табір, потім погравалися м'ячем, щоб розпружити наші змучені м'язи.

На другий день табору була перша одноденна мандрівка. Вона була на озері "Джералдін", кількість стежок — 13. День був хмарний і холодний, ця мандрівка була дуже тяжка, тому що йшли майже цілий час вгору по камінні (хоча без наплечників). По дорозі ми йшли снігом, з чого скористали, бо кидалися снігом (у липні!) і тому з мандрівки ми були дуже задоволені.

На третій день табору ми відбули трохи легшу прогулянку. День був чудовий, соняшний і теплий; коли виїхали на гору, можна було бачити чудові краєвиди. Друг комендант зга-

дали до 3-ої триденної, 14-кілометрової мандрівки до озера Берг біля підніжжя найвищої гори канадських Скелястих гір, гори Робсон. Ми звинули табір у парку, залишили лише одно велике шатро з таборовим виворочком, розділили харчі і виїхали "венном" до парку гори Робсон, а відтак пішки з наплечниками пішли до підніжжя гори Робсон.

Спершу всі були веселі і жваві, але по третьому кілометрі молодші юнани були вже втомлені і мусіли часто відпочивати. Більшість з нас мали тільки 13 літ і ще не були добре загартовані. Перейшли ми кілька гірських потічків, а потім мостом через велику ріку. Під вечір дійшли до озера Берг; забрало нам 11 годин перейти тих 14 кілометрів, але краєвид довкола нас був чудовий.

Ми перейшли через так званий "дощовий ліс", пізніше через поляну, де був великий сніговий обвал, потім через долину "тисячу вдоспадів", а при кінці ще мусіли пройти 1 кілометр

дав, що на цій горі був 13 років тому. На горі ми зробили маленький пам'ятник з каміння і там залишили записку, що ми там були. Потім з'їжджали по снігу в долину, де друг Любо мало не потовгся, але ми його щасливо врятували.

Ці дві мандрівки нас добре підго-

тували до дуже тяжкої дороги, стрімко вгору до висоти 2000 стіп. Тут на горі ми розтаборилися, але такі були вимучені, що думали тільки про сон. Спали ми дуже твердо, тільки час до часу будилися від голосного звуку льодовика, який був по другім боці озера: куски льоду відривалися і падали в

озеро. На другий день ми відпочивали, трохи спали і журилися, як то ми бидемо вертатися назад. Наступного дня ми так скоро зійшли вниз, що зовсім не були помучені, а коли ми вже зближалися до нашого попереднього місця табору, то жартували, що може не застанемо нашого великого шатра. І справді, з шатра залишилися лише куски, ведмідь подер його на шматки.

Останні два дні табору ми їздили оглядати околиці Джесперу, їздили купатися у гарячих водах і мали футбольні ігри. У день від'їзду прийшов до нашого табору ведмідь, певно попрощатися з нами, хоча ми не дуже з ним прощалися, бо всі, за винятком

одного юнака, міцно спали. Друг Юрко вже дуже спішився до Едмонтону, бо за 13 днів він мав женитися.

Цей табір дуже загартував наші тіла і душі, а приємний спомин про краєвиди, ведмедів і спів друга Лю-

бомира і справжніх добрих виховників та пластових друзів залишився на довго!

Сноб!

пл. уч. Роман Родинюк
(хроніар)

КОБЗАРСЬКИЙ ТАБІР 1980

Цього року, від 10-го до 24-го серпня, на оселі "Всіх Святих" Української Православної Ліги в Емментоні в Пенсільванії відбувся Кобзарський Табір, який влаштувала Українська Напеля Бандуристів ім. Тараса Шевченка в Детройті. На цьому двотижневому інтенсивному курсі гри на бандурі брало участь 65 курсантів — бандуристів різного віку, з усіх закутків ЗСА і Канади, з Каліфорнії, Кольорадо, Вашингтону, Нью-Йорку, Пенсільванії, Детройту, Клівленду, з Торонта та з Ст. Кетерінс, Канада.

Всі учасники нашого табору, від початківців до інструкторів, приїхали з посвятою і великою любов'ю до української пісні та до нашого українського національного інструменту — бандури. Більшість з нас, що грають на бандурі і виступають під час рону, знають, що бандура є не лишень нашим національним скарбом, але також амбасадором нашого народу. Ми бачимо, яку велику роль бандура відіграє на інтернаціональній арені, популяризує нашу українську культуру, і як чужинці високо цінують наш ніжний інструмент.

З великим ентузіазмом ми взялися поглиблювати знання гри на бандурі. Наша програма включала на день шість годин інтенсивних лекцій гри на бандурі, дві години співу при акомпанюванні бандур, як також курси диригування, які вів проф. Богдан

Кушнір з Детройту, та гутірок на теми: світова музика, українська народна музика, історія бандури і славних бандуристів, українська дума і структура та практичне утримання бандури. Ці гутірки приготували наші невтомні інструктори, молоді члени напелі Ігор Махлай (наш комендант-адміністратор), Микола Дейчаківський, Михайло Сердюк, Марко Бандера, Тарас Махлай, Марко Фаріон, Юліан Китастих, Наталка Павловська і Наталка Дмитрюк.

Наш репертуар на кінцевім концерті був досить широкий і різноманітний, бо під час табору ми мали змогу ознайомитися з кожним жанром української і навіть неукраїнської музики, як наприклад: класичні твори, українські народні пісні, жартівливі, історичні, танкові мелодії таких видат-

них композиторів, як Шуберт, Майборда, Леонтович, як також нашого сучасника Григорія Китастого.

Наш Кобзарський Табір творив неначе одну українську родину на чолі з батьком кобзарем, маестром Григорієм Китастих, який, як і бандура, причаровував малих, молодих і дорослих учнів — бандуристів до дальшої праці і науки та до ще одного повороту на чергові семінарські табори. Так, як гетьман Сагайдачний не розлучався зі своєю люлькою, так правдивий бандурист не повинен розлучатися зі своїм найкращим приятелем — бандурою та повинен гордитися нею.

пл. розв. Ліда Чорна
Гурт. "Блискавки", 2-ий Кур. УПЮ-он
Зі Станичних Вістей Пл. Станиці Нью-Йорк "Чи знаєш ти..." ч. 2.

Зліва: Ярмо Селенко, Дана Феденко, Тарас Масник, Таїса Сілецьна, Андрій

Переліта, Ксеня Масник, Дмитро Переліта.

МОЄ ТАБОРУВАННЯ

ВЕРХОВИНО...!?

(Уривки з листа з табору у
Великобританії)

...Як розтабовувалися на оселі "Верховина" в північній Валії, я відразу завважив, що було "несамовито" мало учасників... Мені пояснили, що це з двох причин: перш за все, Пласт після делегацію на міжнародний табір "Пік'80", а також, що пластуни з Німеччини не мали змоги приїхати цього року...

Кухня була добре організована від самого початку... Сонце світило на початку табору, і це дозволило на вигідне розтабовування, і навіть на чудові відвідини моря, до якого легко можна зайти пішки з оселі. На жаль, виникли проблеми, зовсім з погодою не пов'язані. Не було жадної наперед виготовленої програми, через те юнацтво часто нудилося й було непосидючим. Дисципліни майже не було, бо тяжко її втримати в таких обставинах... Перший вогник, який збудували старші пластуни, був з соломи і малих патишків, і тому довго не горів. Таку будову можна оправдати частинно тим, що ні на малій "Верховині", ні нігде близько до кола лісів нема і тому тяжко знайти дров...

В першу середу ми поїхали відвідати "Пік '80" в Дарбішір. Там були тисячі скавтів з цілого світу; аж тяжко було знайти "Україну". Я з заці-

навленням сприйняв вістку, що ми були єдині еміграційні скавти, яких на "Пік" запросили. Назавгал, таборівники на "Пік" були задоволені, і то не диво, бо справді цікаво стрічати молодь з інших країн. Бідні тільки були шведки, до яких безупинно лізли всі хлопці, які хотіли щось обміняти: чи то хустку, чи відзначку, чи адреси й числа телефонів. На жаль, ми могли там побути тільки пів дня, бо мусіли вертатися до табору...

При кінці першого тижня до нас у табір приїхали ті, що були на "Пік" і кількість таборівників подвоїлася.

Завдяки цьому, життя в таборі трохи поправилося, бо було тоді можливо організувати ширші зайняття. Був, наприклад, змаг, у якому всі, розділені на чотири дружини, грали різні

гри кращі, але через брак знання пісень, далі не на рівні... Юнаки й не хотіли більше пісень вчитися як був "спів" під час дня, а воліли переспівувати ті пісні, які вже знали (Червона калина; Гей-гу, гей-га; Чабан; Червона рожка трояка — це все). Все ж таки, був поступ, головню в пластових піснях...

Мабуть найважливіше, що було в таборі, це те, що під час другого тижня відбувся курс української мови для старших пластунів. (Переводила ст. пл. Марта Єнкала з Лондону..)

В останньому тижні (варто згадати) відбулася дводенна мандрівка. Шатра й дівчат підвезли на місце, а юнаки з своїм вирядом перейшлися 15 миль до околиці природних печер, які можна було досхочу розглядати. Це були мої перші відвідини яких-небудь правдивих підземель (багато юнаків уже були в тім місці в попередніх роках) і тому мені було там дуже цікаво. Другого дня рано ішов дощ і дехто заїхав назад до табору "на палець", якщо мав щастя.

За останніх пару днів з останнім комендантом було здобування проб... Юнакам проби дали при останній ватрі (яка, на зміну, була доброї конструкції і мала добру програму). Я наступного дня відїхав.

пл. сноб Минола Біланюк

ігри: "роундерс", два вогні, копаний м'яч... Дальші ватри також були тро-

СПИСОК ДАТКІВ НА ПРЕСОВИЙ ФОНД "ЮНАКА",

які вплинули до 12 грудня 1980 р.

Австралія:

Українська Кооператива "Дністер" — 100.00 австр. дол.
Українська Кооператива "Одеса" — 231.00 ам. дол.
Австралія разом 331.00 дол.

США:

Гурток УПЮ-ів "Партизани" і Гурток УПЮ-ок "Соловейки", Ютина, Н. Й. \$25.00
М. Брозина, Нью-Йорк 5.00
Замість квітів на могили 170.00
(Дивись посмертні згадки)
США разом 200.00

Нанада:

13-ий Курінь УПЮ-ів ім. Петра Конашевича-Сагайдачного, Едмонтон, з нагоди Листопадового маршу \$213.00
Софія і Ярмо Скрипники з дітьми \$70.00
(Дивись окреме оголошення)
Андрій і Ляріса Герчан, Річмонд, Бр. К. 5.00
Замість квітів на могили 110.00
(Дивись посмертні згадки)
Канада разом \$398.00

Замість квітів на свіжу могилу
св. п.

д-ра РОМАНА НАВАЛЬКІВСЬКОГО

склали на пресовий фонд "Юнака"

по \$15.00: Мирослава і Ярослав Багрий, Ольга і Іван
Домарадзькі;

по \$10.00: Н. Ногут з дружиною, Іван Махно з дружиною,
інж. Василь Мороз.

Разом: \$60.00.

Вайнона, Гамільтон, Канада

В пам'ять нашого найдорожчого Дідуса

св. п.

ВАСИЛЯ ФЕДОРОВА

складаємо \$50.00 на пресовий фонд "Юнака"

Володимир, Марта і Рома Голин

та

Андрійно і Юрчин Федорів — внуки

Замість квітів на свіжу могилу

св. п.

ВАСИЛЯ ФЕДОРОВА,

Батька Володимира і Дарії,
складаємо на пресовий фонд "Юнака"

\$50.00 — Марта і Роман Нассараби,

\$25.00 — Осипа Галярович

(Клівленд, США)

Замість квітів на могилу

св. п.

ст. пл. БОГДАНА ПРИТУЛИ

складаємо 20 дол. на пресовий фонд "Юнака"

по \$10.00: пл. сен. Т. Хархаліс і пл. сен. Т. Попович
Балтімор, США

Замість квітів на могилу

св. п.

пл. сен. МИРОНА ЛЕВИЦЬКОГО,

Батька нашої подруги Віри
складаємо 25 дол. на пресовий фонд "Юнака"
Плем'я "Перші Стені"

Замість квітів на могилу

св. п.

КОЕФІНИ ДЗЕРИ

Мама нашої подруги Марійки Української
складаємо 25 дол. на пресовий фонд "Юнака"

Плем'я "Перші Стені"

З нагоди дня радісних уродин нашої Мами і Бабці

Замість квітів на могилу

св. п.

АННИ МАРКЕВИЧ

Мама наших пластунів Любомира і Валеріяна
складаємо 25 дол. на "Залізний фонд" Пластового
Видавництва

Пластова Станична Старшина
в Едмонтоні, Канада

Замість квітів на могилу
св. п.

ДАРІЇ БОЙЧУК

склали на пластовий видавничий фонд

а) до рук Родини Покійної:

- по \$3.00: Лужецька Степанія, Решетилів Ірина,
по \$5.00: Бараник Юрій і Леся, Бевчик К. Й., Гординський Роман і Василя, Демків Ілля, Захарій Володимир і Ольга, Зубальська Павліна, Колодчин Василь і Ліда, Логінський Орест і С., Малинович Марія., Мушинський Михайло, Недзвєцька Рома, Пеленська Ірина, Тобіянська Рома;
по \$10.00: Байко Осип і Емілія, Березовський Данило, Блажневич Теодора, Витягловський Михайло, Денисенко Надя й Іван, Грушневич Ірина, Володимир і Ярослав, Дигдало Володимир і Рома, Дяків Богдан і З., Жуковський Антін і Слава, Зубаль Степан і Марія, Капітанець Петро і Юля, Козак Ігор і Анна, Конюх Петро і Дарія, Кордуба Богдан і Світлана, Кордуба-Начинська Оксана, Кривий Ярослав, Куропась Роман і Тамара, Кучер Володимир і Ксеня, Кучер Іванна, Марфей Петро і дружина, Миколенко Калина і Максим, Михалович Євген і Мирослава, Лотоцький Іван, Прийма Мирослав і Ірина, Ременюк Дарія, Русецька Віра, Савка Лідія, Серафим Олександр і Зиновія, Слюсарчук Атанас і Зірка, Строїч С. і Р., Феденко Степан і Анна, 22-ий Курінь УСП-он "Нові Обрії";
по \$15.00: Мельникович Петро, Татарський Роман і Галина;
по \$20.00: Буран Володимир і Анна, Гевко Любомир і Наталія, Зарицька Маруся і Малинович Ірина, Камінський Олександр і Зиновія, Квітновська Марія, Козак Марія і Едвард, Король Ігор і Стефа, Кузів Ольга, Родина Мацілінських, Наконечні Марія і Марта, Слюсарчук Степан і Марія, Сявков Мирослав і Олена, Гевко Любомир і Наталія,
по \$25.00: Кульчицький Євген і Фаліна, Петріна Богдан і Наталія, Ухач Богдан, Гнатчук Всеволод;
\$30.00: Квітновський Остап і Марта;
по \$50.00: Родина Балтарович, Щуровський Степан і Софія.

б) Члени Головної Пластової Булави на своїх сходинах 28. 5. 1980 в Нью-Йорку склали прямо до Пластового В-ва такі суми:

- по \$10.00: Михайло Белендун, Богачевський Юрій і Ірина, Василік Микола, Винник Остап, Горбачевська Дора, Данилів Юрій, Дурбан Тарас, Крупа Любомира, Рогожа Роман, Рубель Слава, Ставничий Микола, Харан Андрій, Чорний Нестор, Яворський Віктор;

\$15.00: Романків Любомир.

Всього складено замість квітів на Пластовий Видавничий Фонд \$1,051.00

Заввага: Улюбленими журналами Покійної були: "Юнак" і "Готуйсь".

\$110.00 Родина призначила на Пластовий Видавничий Фонд. Всього складено на руни Родини \$896.00

Ваші заощадження складайте, а позички на всякі потреби беріть у фінансовій установі, що їй на ім'я:

УКРАЇНСЬКА ФЕДЕРАЛЬНА КРЕДИТОВА КООПЕРАТИВА "САМОПОМІЧ" У ДІТРОЙТІ

ТРИ БЮРА ДЛЯ ВАШИХ ПОСЛУГ
НА ЗАХОДІ МІСТА

7346 Michigan Avenue
At Tarnow
Detroit, Michigan 48210
Tel.: 841-2390

У ВОРПЕНІ
28792 Royan Road
Warren, Michigan 48092
In The King Plaza Just South of 12 Mile Rd.
Tel.: 573-7074

ГОЛОВНЕ БЮРО
11838 Jos. Campau Avenue
Hamtramck, Michigan 48212
Tel.: 891-4100

Щадіть — Позичайте — Обезпечуйтеся.

Українська Кредитова Кооператива
"САМОПОМІЧ"
у Філадельфії

4814 N. Broad Street
Philadelphia, PA 19141
Phone: GL5-8770

Приймає оощадності, дає позички

Урядові години:

Понеділок закрито	четвер 9 - 12
Вівторок 9 - 12	п'ятниця 3 - 8
Середа 3 - 8	субота 9 - 12

ОЩАДНІСТЬ

це прикмета кожного доброго пластуна
та кожної доброї пластунки.

ПЛАСУНИ І ПЛАСУНКИ!

Складайте Ваші ощадності
у найбільшій і найстаршій кредитиві
у Торонті

Українська Кредитова Спілка

297 College St. — Toronto 2B, Ont.
Tel.: 922-1402

Пластун Ти, юнак?

ОЩАДНІСТЬ — Твій знак!

Щадити щоденно учись!

Як будеш студент,
Той долар, той цент
Тобі допоможе колись
Здобути знання, прожиток, ім'я!

- ЗА ОЩАДНОСТЕВІ ВКЛАДИ
ПЛАТИМО 6%
- ЦЕРТИФІКАТИ ЗАРОБЛЯТЬ
ВІД 6 1/2 до 9%

ФЕДЕРАЛЬНА КРЕДИТОВА КООПЕРАТИВА „САМОПОМІЧ“ У ЧІКАГО

2351 West Chicago Ave. — Tel.: HU 9-0520
Chicago, Ill., 60622, U.S.A.

ЗДОРОВИЙ і СМАЧНИЙ ХЛІБ
та всякі інші печива
випікає

УКРАЇНСЬКА ПЕКАРНЯ
власниками якої є

Ірина і Роман Вжесневські

THE FUTURE BAKERY

735 Queen St. West, Toronto 2-B, Ontario
Tel.: EM 8-4235

Праця і ощадність забезпечать

Вашу майбутність!

Пластун і Пластунки,
учні свято-миколайських шкіл,
складайте свої ощадності у

СВЯТО-МИКОЛАЙВСЬКИЙ КРЕДИТОВІЙ СПІЛЦІ.

Спілка приміщується в будинку

Вашої школи і є відкрита від
год. 10 до 1 по полудні.

4 Bellwoods Ave., Tel.: 366-4529
Toronto, Ont. M6J 2P4

„ПОСІБНИК ЗВ'ЯЗКОВОГО“

можна набути

- в Канаді: у Адміністрації
„Юнака“:

„Yunak“ — Magazine,
2150 Bloor St. W.

Toronto, Ont. M6S 4V7 Canada

ЦІНА — \$9.00

**Друкерня
КИЇВ**

виконує
всю
друкарську
роботу.

Друкуємо

- книжки
- часописи
- летючки
- афіші
- весільні
запрошення
- фірмові
друки

KIEV PRINTERS LTD. — Phone: 537-5572

2466 DUNDAS St. West, TORONTO, ONT. M6P 1W9

Хто з Вас подорожує

- літаком • кораблем • поїздом • автобусом
- у Канаді чи поза Канадою
повинен купити подорожний квиток та одер-
жати безплатно потрібні інформації і поради
в українському подорожному бюроі

МАРКІЯНА КОГУТА
і

ІГОРЯ КУРИЛІВА

Bloor Travel Agency

1190 Bloor St. West — Toronto 9, Ontario
Telephone: 535-2135 & 535-2136

POSTAGE PAID AT TORONTO, CANADA

If not delivered please return to:

YUNAK Magazine

2150 Bloor St. W. Toronto, Ont. M6S 4V7, Canada

RETURN POSTAGE GUARANTEED

Ціна: \$1.00

СИНИЦЯ

СОЛОВЕЙ

ЛАСТІВКА

ПІДСНІЖНИК

БАРВІНОК

ФІЯЛКА

БДЖОЛА

“... виховання — це надавання думкам і почуванням якогось напрямку”, — каже Олександр Тисовський-Дрот. Пластова преса саме й сприяє виконанню цього завдання.

БОРСУК

ЇЖАК

Читайте ж і СВОЄЧАСНО передплатуйте свої журнали!

КАЖАН

БОБЕР

ГОТУЙСЬ — журнал новачок і новачоків та дітей до 12 року життя;

САЙГАК

ЛИС

**КРАМНИЦЯ
ПЛАСТОВОГО ПОСТАЧАННЯ ПЛ. СТАНИЦІ ТОРОНТО**

Має на складі

**ОДНОСТРОЇ ДЛЯ ЧЛЕНІВ УСІХ ПЛАСТОВИХ УЛАДІВ
ХУСТКИ, ПОЯСИ, ВСІ ВІДЗНАКИ ПЛ. ПРОБ,
ЛЕЛІЙКИ, СВИСТКИ, КОМПАСИ, БЕРЕТКИ,
ПЛ. ПІДРУЧНИКИ**

РИСЬ

ЗАЄЦЬ

2199 Bloor St. West M6S 1M2
Пл.станіцям при замовленні відзнак на суму
понад \$25. — даємо 10% знижку.

Нове на полицях: гаптовані відзнаки вмілостей для УПН
відзнаки: подані на обкладинці, ціна по \$2.50, інші — \$3.00.

ВЕДМІДЬ

ВОЇК

КОБРА

ОРЕЛ

СОКІЛ

ГОТУР

ОЛЕНЬ